

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Égész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Belga királyi nemzeti csendőrtestület.

Ismerteti: Fischer Ede cs. k. csendőr-magy tanulmánya alapján:
R. L. (Vége).

Az oktatás a következő:

1. *periodus*, negyedik szakasz: a gyalogosi minőségben történő *gyakorlati egyes kiképzés*, gyalogsági gyakorlati szabályzat, svéd gymnastika, tanlovaglás a lovardában.

Elméleti kiképzés: Laktanya- és istálló-szabályzat, fegyverutasítás, fegyelmi szabályok; a csendőrség, rendőrség és bíróság utasításainak alapvonalai.

2. *periodus*: (3. szakasz) a gyakorlati kiképzés azonos a 4. szakaszbeli legénységével.

Elméleti kiképzés: az 1815. év csendőrségi szabályzat, rendőrhatalmási és bírósági utasítások a házkutatásról, elfogásról stb., nyomozó szolgálat; aritmetika, francia és flamand-nyelv (nyelvtan és írásbeli feladatok kidolgozása).

3. *periodus*: 2. szakasz.

Gyakorlati kiképzés: szakasz és század gyakorlatok, tüzharc, századlovaglás, svéd torna.

Elméleti kiképzés: Lóisme, gyalogsági és lovassági szabályzat a csendőrhadosztály escadronok számára; mozgósítási utasítás; bírósági és rendőrhatalmási utasítások, felderítő és nyomozó szolgálat, kriminalistika; Belgium története (1830-tól napjainkig) és Belgium területi és politikai földrajza.

4. *periodus* 1. szakasz.

Gyakorlati és elméleti kiképzés: mind a három kiképzési időszak anyagának ismétlése; térkepolvasás; krokirozás (vázrajz készítés); gazdaságkezelés, írásbeli jelentések fogalmazása (proces verbal), lóisme, katonai utasítások a nem tényleges legénység nyilvántartására nézve.

Az így kiképzett legénység, mielőtt külső szolgálat teljesítésre beosztatnék, vizgát tesz.

Vulóságos brigadier (egy csendőrbrigade (örs) parancsnoka) csak az a csendőr lehet, aki az erre előírt szó és írásbeli vizgát sikerrel letette. A vizgát anyaga ez:

a) *Általános ismeretek*: Egy-egy írásbeli feladat megoldása francia és flamand nyelven (mondattanig bezárólag); számtanból a négy alapművelet közönséges és tízedes számokkal, hármasszabály, kamatszámítás és egyenletek; Belgium története; Európa földrajza főbb vonásokban, Belgiumról részletesen.

b) *Katonai tárgyak*:

Írásbelileg: egy katonai jelentés megszerkesztése;

szóbelileg: hadsereg-szervezés; gyalogsági és lovassági szolgálati szabályzat, fegyverutasítás, mozgósítási utasítás, tábori csendőrségi szolgálat, lóisme, a belső- és külsőszolgálatot tartalmazó szabály;

c) Csendőrségi szabály:

Írásbeli: egy feljelentés (proces verbal) megszerkesztése; három a csendőrségi szolgálatra vonatkozó kérdésnek kidolgozása;

szóbeli: csendőrségi szabályzat, politikai, rendőrségi és bírósági törvények és szabályok; a polgári hatóságok szervezése; felderítő és nyomozó szolgálat, kriminalistika.

A vizsga egy a csendőrpáncsnokból, egy alezredestől, egy százados és egy hadnagyból álló bizottság előtt folyik; a kérdések borítékolva vannak s azokat a vizsgázók húzzák ki.

Az örsökön a továbbképzés a szemléltető tisztek és az örsparancsnokok kötelessége. Minden örsön van egy kis könyvtár, amely törvényeket, azután az általános ismereteket és a kriminalistikára vonatkozó könyveket tartalmazza.

A bűnügyi ismeretek gyarapítására, nevezetesen a nyomozó és felderítő szolgálat elsajátítására s a látható és láthatatlan nyomok kikutatása és kezelésére kiváló gond fordítatik.

A mozgósítási század tanszemélyzete tisztekből és altisztekből áll, akiknek az önképzés fejlesztésére minden lehető tanszereget eszközökkel rendelkezésükre.

Különös gondot fordítanak a katonai kiképzésre. Minden csendőr ugyanis mint gyalogos, ugyanis mint lovas tökéletesen ki lesz képezve. Igen nagy súlyt helyeznek a fegyverforgatásban való jártasságra.

A testgyakorlatokra is figyelemmel vannak. Általános-ságban s svéd torna van behozva s e célból a mozgósítási századnál egy a legmodernebb szerekkel felszerelt tornaterem áll rendelkezésre.

Bajtársasság, fegyelem ápolása.

Minden nagyobb laktanyában külön casinok és éttermek vannak, külön az altisztek és külön a legénység számára. A laktanyában a legszigorubbán tilos szeszes italt kiszolgáltatni s általános szokás a csendőrségnél alkoholmentes italokat (rendszerint gyümölcsnedveket) inni.

Nagyobb helyiségekben, ahol nagyobb számú legénység állomásozik, étkezdék vannak, amelyek a tisztek ellenőrzése alatt álló külön étkezési bizottság által vezetettek.

A nőtlen legénység közös étkezdét tart fenn: az ételt a csendőrök — felváltva — maguk főzik.

A hazardjáték szigorúan tilos; ellenben a casinokban meg vannak engedve a társasjátékok.

Szolgálaton kívül a csendőr polgári ruhában köteles járni, a melyet sajátjából szerez be.

Bizonyos esetekben, ha a körülmények úgy kívánják, polgári ruhában is teljesíthet szolgálatot a csendőr. E célból igazolvánnyal van ellátva.

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerke-zetője, az Ocskai és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

össes. ur. és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős el-punktitthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása oleón eszközölktenek. Arjegyék minden hang-szerről külön küldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.** 6

A laktanyákban elhelyezett nősök részére teljesen különálló pavillonok állanak rendelkezésre. Ép így külön-külön kertek utaltatnak ki számukra.

Minden laktanyában van egy úgynevezett szolgálati szoba a hol telephon is van. A tisztek részére a lovak beszerzésére egy pótlóvázó szövetkezet szerveztetett, a melynek minden tiszt tagja.

A napisajtóban úgy a tisztek, mint a legénység, csakis a csendőrfőparancsnok engedélyével vehetnek részt.

A tisztek activ és passiv választójoggal bírnak.

Tiszteknek meg van engedve, hogy politikai egyletekbe belépessenek, mindazonáltal távol tartják magukat azoktól.

A legénység a csendőrfőparancsnok engedélyével beléphet a gazdasági egyletekbe.

Tilos a mellékfoglalkozás üzése úgy a csendőrnek, mint hozzátartozójának.

Kivételes esetekre a csendőrfőparancsnok adhat engedélyt.

A csendőr telket és földet abban a katonai kantonban, a melyben szolgálatot teljesít, sem nem vásárolhat, sem nem bérelhet. A csendőr nem váltóképes, viszont nem szabad neki váltóra pénzt kölcsönadni, kivéve az ingatlanra adott kölcsön egy nemét.

Személyi jogügyletekben úgy a tiszt, mint a csendőr a polgári bíróságnak van alárendelve csak úgy, mint bármely más belga állampolgár.

Áttekintés.

A belga csendőrség szervezete lényegében szinte azonos a francia csendőrségével s minden tekintetben igen szerencsésnek jelezhető.

Különösen figyelemreméltó a nagyobb parancsnokságok rendelkezésére álló tartalék, amely a Belgiumban előforduló zavargások al oly kitünő szolgálatokat teljesít, hogy az ottani kormány ezen tartalékoknak lényeges szaporítását vette tervbe.

Igen üdvös és az ottani viszonyoknak megfelelő az az eljárás, hogy hét fön aluli őr s alig van és így a szolgálatra káros és hátrányos calamitásoknak, amelyek a kis létszámú őröknél betegség, fenytés, szabadság stb. által előállnak, eleje vétetik.

Az összes őrök egymással és az összes hatóságokkal telephonice össze vannak kötve.

A szakaszparancsnok által szabályozott portyázó szolgálat (két főből álló járőrrel) egyszerű, de igen praktikus. Különösen a több szakaszparancsnok által egyidejűleg elküldött találkozási járőrködes (*Correspondenspatrouille*) vált be. Az ellenőrzés igen szigorú és vagy az őrsparancsnok, vagy automatikusan (írásbeli avisoknak bizonyos meghatározott pontokról az őrre való elküldése) utján történik.

Pogolykiséretet csak annyiban teljesít a csendőrség, hogy a foglyot a járőr a vasuti állomásig kíséri és a bizonyos vonatokhoz csatolt úgynevezett börtönkocsit interuálja. A kocsit a lesz lakatolva s a fogoly további őrzése a vasuti személyzet dolga.

A tiszt vizsga rendkívül szigorú, s a bizottság nemcsak a vizsgázó tudására, hanem társadalmi fellépésére és magatartására is súlyt fektet.

*

Belgium közbiztonsági állapotát rendkívül előnyösen befolyásolja az a körülmény, hogy csendőrségi állományaik egy tekintélyes része lovasitva van.

A sűrűn előforduló munkásmozgalmak ugyanis kiváratossá teszik, hogy nagyobb csendőrtömegek a veszélyeztetett helyekre koncentráltságosan, a mi a lovas legénységgel aránytalanul könnyebben és gyorsabban foganatosítható, mint a gyalogcsendőrséggel, daczára a sűrű vasuti hálózatnak, mert a gyalog legénységnek egyik veszélyeztetett pontról a másikra való örökös ide-oda tolésa rövid időn belül testileg is kifárasztja a legénységet s ez természetesen bénítja cselekvőképességét.

Eltételezve azonban ettől a körülménytől az is beigazolást nyert, hogy Belgiumban a lovas csendőrcsapat megjelenése sokkal hatásosabb benyomást gyakorol a tömegre mint a gyalogcsapat s állítólag még nem volt rá eset, hogy a tömeg a lovascsendőrség cselekvőképességét befolyásolhatta volna. Hozzájárul ehhez, hogy a lovas áttekintése jóval nagyobb mint a gyalogosé s a lovascsendőr rohama a lázongó tömeggel szemben hatályosabb a gyalogság sortüzénél. A tömeg szétszórása is sokkal tökéletesebb s e mellett halálos kimenetelű kardfegyverhasználat, vagy elgázolás a legritkább esetek közé sorolható.

*

Belgium területét tekintve, az ottani csendőrség létszáma viszonylagosan elegendőnek látszik; de csak *viszonylagosan*, mert az ország népessége oly sűrű, hogy a kormány a jelenlegi létszámot nem tartja elegendőnek s tetemes létszámszaporítás tervével foglalkozik.

*

Úgy a tisztikar, mint a legénység odaadóan, kedvvel teljesíti nehéz szolgálatát s az a tudat, hogy testületük kiváltságos tekintélynek örvend, előnyösen befolyásolja működésüket.

*

Igen jónak és a legénységre előnyös hatásnak bizonyult az altiszti és legénységi casinók rendszeresítése. Amellett hogy ezen intézmény ápolja és fenn tartja a bajtársiasságot, visszatartja a korecsmait látogatástól. Ugyancsak nagyon jó a szeszital élvezetére vonatkozó tilalom, a mely drákói szigorral hajtatik végre s az ittasság a lehető legritkább esetek közé tartozik.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A „Pester Lloyd» egy száma, mint bünyjel.

Irtá: — y — c.

— Úgy hiszem ezzel végeztünk — mondotta Kovács őrmester másodaltisztnének rideg hivatalos arczkifejezéssel, majd barátságosan hozzátette: Kivánom, Mészáros, hogy minden baj nélkül úszza meg azt a két hetet, a mig szabadságon leszek!

Mészáros őrvezető, ha tehette volna, lehetőleg még katonásabb állást foglalt volna el, így azonban, mert ugyis szabályos *nagyász*-ban állott, megelégedett azzal, hogy vállalt még jobban hátra szorítsa, fejét pedig, a megértés jeléül, egy vonallal feljebb emelje.

— Az esti vonattal indulok — folytatta az őrmester — ha addig valami történnék... »

Ebben a pillanatban durva kopogás szakította félbe a bucsú — kioktatást, s az őrroda ajtaja nyomban zaj-

Ha fáj a feje ne téovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmarkacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1,20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

san kinyílt, hogy helyet adjon egy testes, szürkülő fejű földmivesnek.

— Adjon Isten, őrmester úr!

— Hozta Isten, Péter bátyám! — üdvözölte az őrmester és kezét nyújtotta az érkezőnek, azután várakozó arccal tette hozzá: Mi jó szél hozta erre esküdt uramat?

— Hát őrmester úr — felelte elég szűkszavúan az esküdt — egy kis baj van a faluban. A bíró úr küldött, jelentsem az uraknak. Sokat magam sem tudok róla, csak annyit a mennyit rám bízta: valami halott gye- reket találtak a juhászok, valahol az alsó réten, a Bara- patak partján.

Kovács őrmester egy pár kérdést intézett az esküdt- höz, mert a híradást kissé soványnak találta, de miha- mar meggyőződést szerzett arról, hogy az esküdt egye- bet, mint a mit elmondott, az esetről nem tud.

Mészáros őrsvezető érdeklődő tekintettel figyelt az ör- mesterre, mintegy várva annak rendelkezéseit, hiszen a fennforgó viszonyok között sejtette, hogy azok őt fog- ják érinteni s az őrmester tényleg őt utasította, hogy másodmagával szerezzen fel az ügy nyomozására.

— Magam nem mehetek — magyarázta — mert még a familiával esomagolnom is kell; na meg — mosoly- gott hajsza alá — hátha szép eredményt ér el, minek álljam útját az érdemszerzésnek. Különben is, — végezte be, — délig talán már tisztábban látunk, jelentse akkor a fejleményeket!

Kovács őrmester ezzel magánlakására ment, a járőr pedig az esküdt kíséretében, alig néhány porcz mulva már elhagyta a laktanyát. Délig még jó néhány óra állott rendelkezésre, Mészáros ezt jól ki akarta hasz- nálni, hogy délre minél alaposabb jelentést tehessen, ha lehet, tiszta eredményt mutathasson fel.

Harangkondulásra vonult be a járőr a laktanyába. Kovács őrmester már várta őket az irodában. Mészáros őrsvezető szabályszerűen jelentette bevonulásukat, s azt — és dicséretére mondva: leplezetlenül, — hogy a gyermek- hulla ügyében eredményt nem ért el, sőt még csak tám- pontokat sem talált a nyomozás folytatására. S bizony jelentését arca, mely a tökéletes reménytelenség világ- gos képét mutatta, csak megerősítette.

— Hát már megint elkedvetlenedett? — kérdi az ör- mester, azután buzdítóan tette hozzá: — Ismerek én, Mészáros, jó szemem van, bizonyára sok mindent látott, csak összeilleszteni nem tudja. Mondja el csak részle- tesen, mit talált a helyszínén, hátha pótnyomozás nél- kül utbaigazíthatom.

— Őrmester úrnak alázatosan jelentem — kezdte meg jelentését Mészáros — az esküdt jelentése való. Az alsó réten, a községtől mintegy 3000 lépésre, ép a patak könyökénél, egy gyermek hullája fekszik. Enyhe lejtőjű és finoman homokos helyen, a víztől 12 lépésre. a partra merőleges irányban egy kiesiny gödröskébe van szinte beleágyazva. Innen, tehát a gödröskétől a víz tükreig egy többé-kevésbé mély, bizonytalan irányu, határozatlan szelű, de azért mindenütt élesen felismer- hető barázda vezet. Olyan ez, mintha a hullát végig vonszolták volna a fővényen s a barázdát ez írta volna le.

— De ellentmond onneka feltevésnek több körülmény, többek között az is, hogy lépés nyomát, vagy azok el- tüntetésére való kísérlet nyomát felfedezni sehogys sem bírtam.

— Várjon csak, Mészáros — szól közbe az őrmester — a víztől a hulláig vonszolás nyomát találta, lépés nyoma

pedig nincsen; hiszen elbízom, hogy jól megnézte a dolgot, de valamiképen mégis csak téved. Ha másnak lépteit nem is fedezhette fel, a hullát felfedező lépé- seinek nyomát a homok bizonyára megőrizte, ezeket sem találta meg?

— De igen — felelte az őrsvezető — csakhogy a ju- hász, a ki elsőnek találta meg a hullát, Szorcsik István, kutyáinak nyugtalan viselkedése által lett figyelmesé, s így már óvatosan ment oda. Jó távolról észrevette a hullát. Közel se ment abhoz, hanem kutyái jól össze- járták a homokot a hulla körül, míg vissza bírta őket hivni.

— Nem képzelhető-e, — kérdezte most elgondolkozva az őrmester — hogy a hullát a víz árja hozta, sodorta a partra s a kutyák vonszolták a fővényre?

— Ez volt az én első gondolatom is — járult hozzá Mészáros — csakhogy a hulla állapota ezt kizárja. Semmi nyoma annak, hogy vízben lett volna. Az egé- szen bizonyos, hogy hosszabb ideig vízben nem volt, de véleményem szerint még rövidebb ideig sem lehetett a patakban. A hullán ugyanis, különösen a czombok és karok bajlataiban sárgás-barna foltok vannak, nem tudom ugyan, hogy mit jelenthetnek, mert előbb hulla- foltoknak néztem őket, de aztán láttam, hogy olyanok, mint valami vastag festék, már pedig ezeket a víz le- mosta volna.

Egy kis szünet után, midőn látta, hogy az őrmester nem akarja megszakítani, folytatta:

— A hulla különben anyaszűzmeztelen, alig lehet pár napos. Hátán fekszik, fejfelé a patak felé. Nyaka és a hasa borzalmasan össze van marozangolva. Tátongó sebek vannak ezeken; mintha husrészek kiszakítása által ke- letkeztek volna. A hullát nem érintettem, lebet, hogy a hátán is sérülések vannak. Legkülönösebb azonban az, hogy ezeknek a kiterjedt sérüléseknek megfelelő vér- nyomokat sehol sem találtam, még a sebekben sincs lé- nyegesebb vér, inkább valami savós váladék.

— A kutyákat nem vette figyelembe — vetette közbe az őrmester — hátha azok marozangolták szét a hul- lát, nyalták fel a vért...

— Lehetséges, — engedte meg az őrsvezető — de ha úgyis volna, nem sokat segít rajtam.

— Ebben igaza van — folytatta Kovács — s az eset kezd érdekes lenni. S kit kérdezett már ki? — kérdi azután némi gondolkodás után.

— Űgyszólván seukit — hangzott a felelet — Szorcsik az egyetlen tanum, ez a juhász ott éjjelezett a legelőn. Kutyái a legcsendesebben viselkedtek hajnalig. Senki jötté-menté nem jeleztek. Virradatkor kezdtek nyug- talankodni; vonitva rohantak le a patakhoz, s mert marakodtak, ő is lement, így találta meg a gyermeket. Magával hívta a kutyákat s a község felé hajtotta nyá- ját, hogy a község házára ijenjen, mert etájt senki sem járt a réten. Mást ki sem kérdeztem, — fejezte be rös- telkedve Mészáros és mintegy mentegőtözve tette hozzá — idöm sem volt.

Ha valaki megfigyelte volna Kovács őrmestert, az lát- hatta volna, mint árul el, arca fokozódó érdeklődést, mint vesz rajta erőt valami különös izgalom; az eset láthatóan felkeltette érdeklődését és mint megoldásra váró méltó feladat szintén kihívni látszott őt.

— Menjünk, egy falatot eszem, kapja be maga is az ebédet, megnézem a helyszínét. — határozta gyorsan — sürgönyözött-e már a bíróságnak? — kérdezte még, s az őrsvezető igenlő feleletét alig bovárva, már lakására sietett.

BUTOR

késszűzért v. részletfizetésre logintányosabb áron
EBRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TEREZ-KÖRÜT 8. SZ.
 13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

Egy negyed óra sem telt el és már megint útban volt a járőr az alsó rét felé, de már akkor Kovács őrmester is velük tartott.

A bulla mellett két embert találtak, kikre Mészáros a bulla megőrzését bizta volt. Az egyiket már ismerjük: Péter esküdt, a másik a községi éjjeli őr: Tót.

Az őrmesternek igaza volt, a midőn jószeműnek mondta helyettesét. Legalább a helyszin állapota igazolta azt. Mindent változatlanul s úgy találtak, mikép azt Mészáros leirta.

Még a már megejtett helyszini szemle sem idézett elő zavart okozó változásokat, mert Mészáros igen ötletesen oldotta meg a feladatot, a mennyiben deszkaszálakat hozatott volt s azokról közelítette meg a hullát.

Bármennyire tudta is Kovács, hogy helyettesének jó szeme van, maga is részletesen megnézett mindent. E tekintetben bizalmatlan volt és csak a saját szemében bízott meg. Különösen a bullán levő foltokat, a sérüléseket s a gödröcskét, melyben a bulla feküdt, nézte meg behatóan. Ezek megvizsgálásánál, úgy látszik, még két szemében sem bízott, mert azokat még kézi nagyítójával is felfegyverezte.

Mészáros őrsvezető, a ki az őrmester minden mozdulatát megfigyelte, azt vélte látni, hogy az nem nagy elégedettséggel hagyta abba a bulla vizsgálatát, de annak további eljárása is arra mutatott, hogy a szemle eddigi eredménye ki nem elégíti. Lassu lépésekkel, a földre szegzett szemekkel járt körbe, csigavonalban mindinkább eltávolodva a bullától. Nyilvánvaló volt, hogy a távolabbi környezetet is megnézi. Bizony, az őrsvezető lelkiismeretfurdalást érezve, féltékeny szemekkel követte és még tekintete is elborult egy kissé, a mint látta, hogy az őrmester vizsgálatás közben megáll, lehajlik, valamit felvesz, gondosan megnéz, összehajt.

Ugyan mi lehet az? Talán az a darab rongy papiros? Hát igen, délelőtt ő is látta, akkor még valamivel közelebb is lehetett; de mi összefüggés lehet egy csecsemőhulla, s egy újságpapir között?

Nem töprenghetett soká, mert néhány pillanat múlva az őrmester előtte állt.

— No — mondotta, s bár elégtelenség sugárzott szemeiből, igyekezett változatlan lelkiállapotot mutatni — itt már nincsen semmi keresni valónk. Nézzünk másfelé, hátha másutt találunk valamit.

— Esküdt uram, — fordult azután Péterhez — itt maradhat-e Tóttal a bullánál? Tudja, a bíróság legfeljebb holnap nézheti meg, addig ezt a gyereket itt őrizni kell.

Tót éjjeli őr, a midőn szóba került, feszengeni kezdett, s felkelve mondta: Őrmester úr, amondó vagyok, elmehetnék tán haza; éjjel a falut őriztem, tegnap óta

meg otthon sem voltam, mert ide kiharancsoltak; nem szeretnék csak holnapra bazavetődni.

— Igaza van Tót — tréfált vele az őrmester — a falu sem lehet el az őrzés nélkül; no hiszen szépen is őrizte azt éjjel, hogy idecseppent hire-tudta nélkül ez a gyerek.

— De már őrmester úr — szabódik a vén éjjeli őr — nem is történt ez az igazakkal, úgy éljek, nem való ez a faluba. Oly csönd volt az éjje, egyetlenegy teremtettt lélekkel találkoztam hajnalig, azt is a falu felvégén, a kastélynál láttam.

— Ugyan — biztatja az őrmester, mert az volt az elve, hogy mindent meg kell hallgatni, s hogy folytatásra késztesse, serkentőleg veti oda — biztosan megint a bérlők kocsisával együtt ittak s dülöngéltek a kastélyig.

— Ejnye őrmester ur, egyszer volt csak ilyesmi — vonakodik az — valami szép kisasszony volt inkább, a német frajla. Oly rosszul volt szegény, úgy támogattam be a kapun; azt mondta, sétált, mert fájt a feje. Igaza is lehetett.

— Aztán hány óra felé járt arra — kérdi felvillanyozva az őrmester s orrlyukai, mint a vadat szimatoló vizsláé, kitágultak.

— Hát ép akkor fujtam el az egyet. — Ezt mondván, „Isten áldja meg”-gel elbaktatott.

Kovács őrmester alig viszonzta a köszöntést, gondolataiba elmerülve ment le a patak partjához s ott lehorgasztott fővel megállt. Szórakozottan papírdarabokat dobált a vízbe.

Mészáros némi elégtétellel nézett parancsnoka után. Hm! — gondolta magában — úgy látom, az újságlap mégsem lehet a titok nyitja.

Merengéséből az őrmester szava riasztotta fel:

— Mészáros, adja ide az őrs térképét!

Ez szolgálatkész gyorsasággal nyitotta fel az őrzési táskát és néhány lépéssel az őrmester mellett termett, átnyujtva neki az őrs térvázlatát.

Kovács csak egy pillantást vetett abba és visszadván, mondta:

— Több dolgunk itt most már igazán nincsen! Istvánfi csendőr Péter esküdttel a hulla megőrzésére ittmarad, mi pedig siessünk, tudja, hogy el kell utaznom, addig biztosat szeretnék tudni. Isten vele — szolt vissza az esküdtnek, a ki tiszteletteljesen köszöntötte s azután sietve indult el a patak mellett a falu felé; az őrsvezető alig volt képes vele lépést tartani. Bizony ez nem volt portyázó lépés s mire elérték a falut, az őrsvezető már szívesen pihent volna, de innen számítva sietésük már nem is tartott soká. Az őrmester, úgy látszik, csak a falu felső végére igyekezett.

E tájt, a pataktól néhány lépésnyire épült a már

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselők kölcsönök törlesztésére.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Erzsébet-körut 12.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 1.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Elfogadunk betéteket akarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondású idő lekötése mellett helyeznek el intézetünkben, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Olytakarékbetéti után, melynek a hitevé az 1. pontban jelzett felmondású időt ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire. Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutónyos kamattétel mellett. Utalványok, intézvények és choquek beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

A május tizenharmadiki orkán pusztításai Erdélyben. — Bálványosváraalja község.

emlegetett kastély, melyben most nem az uraság, hanem az uradalom hérlője lakik.

Az őrmester itt már meglassította lépteit, majd lépésről-lépésre megállva haladt csak tovább. Keresett valamit.

Mészáros is a földre tekintgetett s anélkül, hogy tisztában lett volna, mit keres az őrmester, önkéntelenül is, kutatáshoz szokott szemmel vizsgálta a földet.

Igy érkezett fel a kastélyllyal egy vonalra.

A patak partja itt már nem lapos, mint az alsó réten, ritkás füvel volt horitva, s a gypet csak egy gyalog-ösvény szakította meg kopárságával. Ezt a kastélyhelic használták vízfordás alkalmával.

— Őrmester ur — kiáltott fel egyszerre az őrsvezető — ez alighanem vér.

— Hol van? hiszen azt keresem — örvendezett az s oda fordulva, a megjelölt hely fölé hajolt.

A gypementos ösvényen, melyen sűrű lépésnyomok is látszóttak, a szerenés véletlen által megkímélve tényleg véreseppet látott. Mint határozatlan alakú piszkosbarna foltok ütöttek el a homokos talaj szürkés-sárga alapszínétől. Megszámlálta őket; csak három csepp volt; egy vonalban feküdtek. Kutatva ment tovább az ösvényen a kastély bejárójáig, de több véreseppet felfedezni nem bírt. Vagy eltaposták azokat, talán több nem is volt — gondolta magában az őrmester, azután visszatért a patak partjára. Derült arczzal mondta az őrsvezetőnek:

— Készen vagyunk. Most már képes lesz befejezni a nyomozást. Haza megyek, felváltására küldök egy járort. Feladata meggátolni, hogy a német kisasszony, a bérlő gyermekeinek nevelőnője, hisz ismeri, az a esinos szőke lány, a kastélyt elhagyja, de azt bízem, az most ilyesmire legtávolabhról sem gondol. Addig a vérnyomokat biztosítsa. Igaz! ha a felváltó járör megérkezik, ki is kérdezheti a kisasszonyt; övé a gyerek. Azután siessen az őrsre, elutazásom előtt látni szeretném! Ne feledje el a hünjeleket sem, ha szerencsése van, lefoglalhatja még a véres ágyneműt, talán a méhlepényt is előkerítheti.

Mészáros kissé értelmetlenül állott s bámult a már távozó őrmester után, de azután úgy gondolta, hogy nem lehetetlen, a mit mond.

Amidőn mintegy óra múlva az őrsraktanyu felé sietett, a kis német kisasszony beismerése, szépen feljegyezve, már járortáskájában pihent. Nem is került nagy fáradságába. Amint meglátta a tollas kalapot, tudta már, hogy ninesen menekvés. Csak azzal védekezett, hogy a kicsiny lélek halva jött a világra.

Szegényke, gondolta magában, eltalálta az öreg — mert így nevezte magában az őrmestert — a frajlának tényleg nem lehet kedve a szőkésre, talán meg sem él.

Kovács őrmester már podgyászát rakatta a kocsira, amidőn Mészáros a laktanyához ért.

— Jöjjön, jöjjön — kiáltott eléje — már csak tíz perczem van — és sietve vonta az irodába.

— Hogy van a kis lány? — kérdezte ott.

Mészáros jelentette a beismerő vallomást. Egyszerű eszt. Szerelem; házassági ígélet; elbukás; félelem a szegénytől. Fogcsikorgatva vajudik, hogy kinjainak jajkiáltásai el ne árulják. Sikerül is; éjjel van, senki sem sejtí. A gyerek úgy is halott; hogy bukásának egyetlen tanuját, ki ellene vallana, eltávolítsa, a legnagyobb erőfeszítéssel kel fel a gyermekágyból, kiviszi a patakhoz; az most árad, sebes, sok mindent eltüntet, elnyeli az

ő titkát is. Nem volt szerenéséje. Tegyenek vele, a mit akarnak, de a esábitó nevét nem árulja el.

Úgy látszik az őrmester semmi újat nem hallott, mert a jelentést egészen természetesnek találta, s midőn az őrsvezető rövidesen végzett, bucsuképen kezét nyujtotta annak.

Ezt feltartotta:

— Őrmester ur, alázatosan kérem, sok mindent értek, de nem mindent . . .

— Igaz, — mondja az őrmester — mindjárt összegezem, de csak röviden, mert a vonat nem vár és magának is a bizottság elé kell sietni, ezzel a vonattal érkezik, ott a távirat — intett az íróasztal felé.

«Látja — kezdett azután a magyarázatba — a escesemőt nyomban a szülés után dobták a vízbe, ezt mutatták a sárgás-barna foltok. Élve vagy halva született-e? arra majd csak az orvosok a tudópróba után felelhetnek. Azt, hogy a hulla mikép jutott az alsó rétre, maga is helyesen eltalálta, — tényleg a víz sodorta a partra, a kutyák vonszolták a fővényre és közbe össze is marcangolták; az egyik kutya gödröt is kapart számára, talán elcségnék szánta — de innen azután téves irányba jutott, mert nem tudta elképzelni, hogy mért nines a hullán nyoma annak, hogy a vízben volt. Én mindjárt arra gondoltam, hogy valami ellenálló horítóba volt csomagolva.

Az ám — szakítja meg magát — az íróasztalra tettem egy fontos bünjelet — maga nem látta meg, vagy figyelembe nem vette. A *Pester Lloyd* tegnapi számából való újságlap. Több ilyen lapha volt becsomagolva a hulla. A többit a víz elmalasztotta vagy magával sodorta. Ezen is meglátszik, hogy vízben volt. Bizonyíték az is, hogy ugyanolyan foltokat láthat rajta, mint a hullán.

Az őrsvezető közbevágott: — Mik ezek a foltok? — de az őrmester sietve folytatta beszédét és hallgatást intett a kezével.

— Ez az újság csak a kastélyba jár. Nagysága — kétszer akkora, mint a többi újságé — feltűnhetett magának is. Mikor a nyomozással idáig értem, már tisztá volt az eset, s az éjjeli ör feesegeése csak határozottabb irányba terelte gyanumat. Már csak el kellett volna menni a kis lányért, de jobbnak láttam más bizonyítékot is keresni. Láthatta, megmértem a víz folyásának gyorsaságát.

— Ez volt az — találta ki most az őrsvezető — amidőn papírszeleteket dobált a vízbe, s az óráját nézte?

Az őrmester igent bólintott, de a beszédben nem akadályoztatta magát.

— Megmértem a térképen a kastélytól való távolságot, s ezt a patak folyásának gyorsaságával összehasonlítva úgy találtam, hogy a frajla által jól elköszített csomag, azon időtől, amikor az éjjeli ör látta, a kutyák szereplésének idejéig, oda leuszhatott. Ez is vágott. Most már csak arra voltam kíváncsi, hol dobtá be a putakba a csomagot? Ezt a helyet is, amint látja, megtaláltuk, valószínű volt, hogy azt vér fogja megjelölni. Maga fedezte fel a véreseppet, mindig is mondtam; jó szemee van; ha még egy kicsit következtetni megtanul, jó nyomozó lesz. Aztán egy kis képzelőtehetség sem árt. Isten megáldja! — Ezzel otthagytanz elgondolkozott őrsvezetőt, de az utána futott s így kérdezte:

— És mik azok a sárgás-barna foltok a hullán és a papíroson?

— Magzatmáz — kiáltott vissza, bucsut intve az őrmester. Egy pillanatt alatt felpakkolta a kocsira az

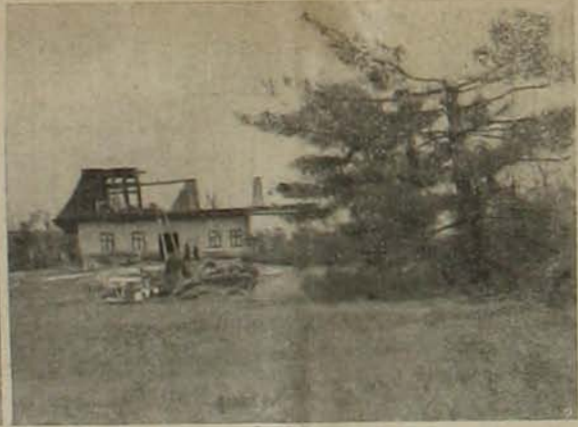
Merkur kerékpárok

Osendőrségi alkalmazot ak kerékpárból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20% áronedm. részesülnék. Arjegyzéket ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

legfinomabb gyárlmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jóállás mellett. Csakély havi részletfizetésre. — Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. — kerékpár és varrógép nagyraktár. — **SZEGED.**

A május 13-iki orkán pusztításai Erdélyben. — 1. A g. k. templom. 2. B. Bánffy kastélya. 3. A g. k. iskola. 4. Falrészlet. 5-6. Gazdasági épületek. 7. A ref. templom romja. 8. Csenedőrlaktany.

asszonyt s a gyerekeket és bizonyára nagy megkönnyebbülést érzett, hogy rendben hagyta az ügyet.

★

Midőn mindent elrendezve már nyugodtan ült a kupéban, átvillant eszén a kis német frajla: bár igaza volna, hogy a gyermek halva született, legalább börtönbe nem kerül; eléggé megszenvedett azért a pár boldvilágos sétáért, a miken a tanító kísérte; aztán egy kis mosoly surrant át az arcán — persze, nekem könnyebb volt a nyomozás, mert láttam őket egynebányosor, gondoltam is, hogy baj lesz belőle; de hát ezt már minék mondtam volna el Mészárosnak?

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A babona áldozatai.

A babonaság kórsága évezredek óta el van terjedve az emberi társadalomban, csak külső jelei változtak némileg, de áldozatainak roppant száma szomorú világosságot vet viszonyainkra. A babonaság mindaddig nagyon ártatlan dolog, míg biveit reményre és bizalomra ösztönzi s a már ellankadt akaratot újra fölleveníti. Ámde veszedelmessé válik és sok bűn kútforrásává lesz, mibelyt arra fordítjuk, hogy képzelt bűvös orójét másokra is kiterjesseze. Boszorkányok mai napság nem léteznek többé, de a nagy tömeg még mindig ördögökről, gonosz lelkekről és boszorkányokról álmodozik, melyek mindenütt útjában állnak.

De nemcsak a nagy tömeg, hanem miveltebb körök is különös állhatatossággal ragaszkodnak oly babonaságokhoz, melyek az ó-kor legrégebbi bagyományaiából reájuk maradtak.

Vegyük csak a tizenbármas számot és ennek sokféleképen alkalmazott legendáit. Tizenbárman egy asztalnál! Nem ismerünk országot Európában, hol e balhít negy mértékben elterjedve ne lenne. Az előítélet nélküli ember mosolyog rajta, de azért tizenharmadiknak nem szívesen ül asztalhoz.

A kilenczvenes években az a bir járta végig valamennyi európai napi lapot, hogy Észak-Amerikában, a pennsylvaniai vasúttársulat hivatalnokai az 1313. számú mozdonyt a forgalomból kivették, mivel ennek száma ominóznak bizonyult.

Azonban mi tagadás benne, a mozdony sok bajt is okozott. Már az első próbamenetnél két gyermeket elgázolt. 1890. június elején a Latrobe bidjáról lefordulván, egy egész vonatot rántott maga után, amidőn a gépész, a fűtő és tíz utas életét vesztette, tizenketten megsebesültek és hat kocsi összezúzódott. Alig hogy kijavították, egy hónappal utóbb Maur közelében egy tebervonattal ütközött össze: ismét egy halott, három sebesült és néhány tönkre ment kocsi. Néhány hét múlva a mozdony gőzkazánja felrobbant, a mozdonyvezetőt a fűtővel együtt a levegőbe röpítvén. Kijavítás után ismét összeütközés történt nagy károkkal, erre következett három ember elgázolása. Végre a mozdonyon használatban levő petroleum kanna robbant szét és a mozdonyvezető a fűtővel együtt súlyosan megsebesült. Végre az annyi bajt és szerencsétlenséget okozott mozdonyra senki sem akart többé felülni, amikor aztán, mint hasznavehetetlen gép, a lomtárba került.

Amerikát új világnak nevezik, már pedig úgy látszik, mintba ott ép úgy, mint a régi világban, a babonaság javában diszlenék.

A rómaiak idejében nem voltak vasutak és mozdonyok, de az eleven lovak nem kevesebb bajt okoztak az embereknek, mint nekünk mai napság a mozdonyok. Ugyanis a római birodalomban volt egy ló, melyet mint haszontalan gebét, semmire sem lehetett használni, de aránylag több kárt tett, mint annak idején a bíres trójai faló. A ló valami Sejus nevű uri ember tulajdona volt, kit Marcus Antonius triumvir halálra íteltetett. Sejus után a ló Dolabella, Cicero veje kezébe került, ki magát, nehogy az ellenség kezébe kerüljön, Laodicea városa ostroma alatt egy katonával megölette. Cassius, ki mint győztes elfoglalta Laodiceát, Dolabella lovát anektálta, de vesztére, mert Philippinél szintűgy elpusztult, mint Dolabella. A véletlen úgy akarta, hogy a szerencsétlen ló Marcus Antonius fővezér kezébe jusson, kinek, kedvenc háta-paripája lett. De Antonius, Actiumnál csatát vesztvén, Cleopatra öngyilkosságának koholt hírére tulajdon kardjával vetett véget életének. Ezek után a vén gebe hire meg volt alapítva; senki sem akart többé az Equus Sejanusra felülni. Végre valami Publius Nigidius Figulus nevű tudós vette meg, ki rajta a Peloponnesust bejárta. Midőn az Eurotason átkelt, a megbokrosodott paripával együtt a vízbe esett, hol mindketten nyom nélkül eltűntek.

El van terjedve továbbá mai napig azon babonás hit, hogy némely egyén, állat vagy tárgy a szerencsétlenséget magában hordja és ezt mint a delejtűt a vasat, magához vonja.

Gondoljunk csak XII. Alfonz spanyol királyra, kinek egyik gyűrűjéhez egész mesekőr fűződik. Ugyanis lakodalma napján, 1878 január 23-án, Alfonz király nejeinek, Maria de las Mercedes-nek, Montpensier herceg harmadik leányának egy kis gyűrűt ajándékozott, melyet ez hat hónapig, egészen balála napjáig (1878 június 26.) folyton ujján viselt. A királyné balála után Alfonz király a gyűrűt nagyanyjának adta, ki szintén nemsokára megbalt. Ekkor a gyűrűt a király nővére, De Pilar infansnő kapta; néhány nap múlva ez is meghalt. Alfonz király most ismét a gyűrű birtokába jutván, azt Krisztina infansnőnek, Montpensier herceg második leányának ajándékozta. Három hónap alatt ez is meghalt. Ezek után a király a gyűrűt magához vette és baláláig (1885 november 25-én) viselte. Most már Spanyolországban kiszámították, hogy a gyűrű alig néhány év lefolyása alatt két királynő, két infansnő és egy király halálát okozta. A gyűrű senkinek sem kellett többé. Végre a drága kincset Madrid városa védszentjének, a boldogságos Szűz Máriának, illetőleg ennek a főtemplomban lévő özűst szobrának ajándékozták, a gyűrűt azonban nem a szent kép ujjára fűzték, hanem szalagra kötve nyakába helyezték.

Minden időben azt hitték és most is hiszik, hogy bizonyos emberek, sőt egész osztályok mindon körülmények közt szerencsétlenséget hoznak. E részben a bajt leginkább a szemre, a rossz nézésre tolják. A fél világ lakói, németek, oroszok, görögök, olaszok és zsidók e babonaságot mai napig is fentartják, sőt, amint tudjuk, az már a klasszikus ó-korban is mogvolt. Oroszországban — mint Turgenyev írja, — a rossz szem a pópák különlegessége. — „Ma egy pápa látogatott meg, mondja Fimuska, és lám, tejfömlő azonnal megsavanyodott.”

POLGÁR SÁNDOR
orvosi műszer- és kötszer gyárosnál
telep: Bpest, VII., Erzsébet-körút 150.

legutányosabban beszerezhető összes betegápolási tárgyak, kötszerek, fecskék, 6k. m. kir. szab. Polgár-féle sértykötők, gummiharonyák stb. atb. — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld az üzletvezetőség, csak megadandó, mely tárgy szükségeltetik.

Ezen hirdetés
tekintése esetén
10% árkedves-
mény a Csendőrsé-
Lapok irásának.

A babonás hit továbbá azt tartja, hogy egyesek és népek életében tökéletesen szerencsétlen napok fordulnak elő, melyeken bármit is tegyünk, minden rosszul szokott kiütni. A rómaiaknál voltak úgynevezett «Dies atrii» vagyis a fekete napok és «Dies Allienses» a veszély napjai, az alliai vereség emlékére, midőn a gallusok által Allia nevű folyónál csatát vesztek. A zsidóknál az Ab hónapot, a mi juliusunkat, tartják az egész esztendő legfeketébb hónapjának, mert a jeruzsálemi templom annak idején kétszer pusztítottatott el Ab hónapja 9-ikén.

Sokat beszéltek róla egy időben, hogy mily végzetes szerep jutott a belga királyi családban január havának Midőn 1890 január 1-én a laekeni palota lángba borult, a királyné elkiáltotta magát: «Én istenem, a januarius mindig szerencsétlenséget szokott számunkra hozni».

Valami csakugyan van a dologban. Ugyanis 1867 januárban tébolyodott meg Sarolta mexikói császárné, a belga király nővére, amaz izgalmas öröklődések után, melyeket férje, Miksa császár, érdekében Európa legtöbb udvarainál tett.

1869 január 23-án halt el a király egyetlen fia és trónörökös, a brabanti herceg. 1881 januárban pusztult el tűz által a királyi palota, melyben Sarolta császárné lakott. 1889 január 30-án vesztette életét Mayerlingben a király veje, Rudolf trónörökös. 1890 január 1-én égett le a laekeni palota. 1891 január 23-án — tehát ugyanaz napon, mint az előbbeni belga trónörökös — halt el az új trónörökös, Balduin herceg, a király unokaöccse.

Keleten azt tartják, hogy Isten a világ megteremtésekor a különféle országokat egy zsákba elrakta; midőn épen a hegyeket elvetette és Montenegro fölött elrepült, a zsák véletlenül kilyukadt. Ezért jutott ki ama szerencsétlen országnak oly bőven a sziklás kopár begyekből. Józan észszel bíró ember a különféle babonásokban csakis a véletlen játékát látja, de kétséget nem szenved, hogy az egyszer megrögzött balhit vagy babona az embereket annyira elfogultakká és tebetetlenekké teszi, hogy ez által a balesetek egész sora idéztetik elő.

Mibelyt elterjedt az a hit, hogy a pennsylvániai vasút egyik mozdonya meg van babonázva, a mozdonyvezető elvesztette fejét és egyik szerencsétlenség a másikat érte.

A babonáság áldozatainak számában nem látunk fogyatkozást, babár a tudományos haladások terén majdnem csodálatos dolgok történnek.

Mindezek daczára nem ismerünk országot, társadalmi osztályt, vagy magára hagyott, elvadult népfajt, mely a babonáság valamely betegségében többé-kevésbé ne szenvedne.

KÉPEINKHEZ.

A május 13-iki orkán pusztítása Erdélyben.

Még eddig csak Amerikából hallottunk abhoz hasonló erejű ciklonokról és orkánokról, mint a milyen a múlt hó 13-án száguldott keresztül Magyarországon. De ismeretlen is volt előttünk még eddig ez a kellemetlen idegen nemcsak szokásainál és pusztító, romboló működésénél fogva, de a nevével fogva is, lévén az ő tudományos neve «tornadó». S hogy még a babonáság is teljes legyen, Budapesten a napnak is éppen a 13-ik órájában — d. u. félegy órakor — kezdődött, jobban mondva akkor érkezett meg ez a félelmetes vihar s az országon

pár óra alatt keresztül száguldva, rettenetes erejével elpusztított mindent, a mi útjába esett.

Az ország keleti részén, Szatmár, Szolnok-Doboka, Kolozs, Maros-Torda és Udvarhely megyékben még fokozódott a vihar ereje s ezzel együtt a pusztítás mérve is, úgy hogy néhány községet majdnem teljesen rombdölvé, bagyott maga után a rettenetes orkán, kétségbe ejtve szegénységbe döntve a megrémített lakosságot.

A legnagyobb kárt azonban Szolnok-Doboka vármegye Bálványosváraja és Maros-Torda vármegye Beresztelke községei szenvedték. Ezek közül is Beresztelke község áll első helyen, mert itt a mellett, hogy néhányan életveszélyesen, vagy harminczan pedig többé-kevésbé sulyosan megsérültek, sok szarvasmarha és számtalan különféle háziállat elpusztult, a község majdnem teljesen lerombolódott: — még két emberélet is esett áldozatul a borzasztó viharnak.

Észrevétlenül jött, ugyszólván meglepte a lakosságot ez az itélet idő. Pillanat alatt elsötétült az ég, hirtelen irtózatoss vihar támadt s rettenetes mennydörgés és villámlás közben recsegés, ropogás, állatok bögése, ordítása, megrémült emberek és gyermekek segélykiáltása és jajveszékése töltötte be a levegőt mindenfelé, de még ezeken is túltett a rémes fergeteg bődületes zugása, bömbölése.

A rettenetes erejű óriási légnyomás vad boszorkánytánczot lejtve játszi könnyűséggel csavarta ki tövestől az évszázados fákat s döntötte balomra az ép, erős, nagyobb szabásu házakat s köfalakat és az így összetört, zuzott tárgyakat, állatokat, embereket és gyerekeket a levegőbe emelve, emberi képzeleteket felülmuló játékot üzött velük, földhöz verte vagy szétszórta több kilométer hosszúságban. Cserépszindely- vagy zsuportető vagy köfal mindegy volt neki, egyforma könnyűséggel emelte és rombolta le mindegyiket. S ekként milliókra rugó károkot okozva, valósággal nyomorba döntötte a népek ezreit ez az itéletidő.

Mint minden nagyobb katasztrófánál, úgy ennél is a csendőrség jelent meg legelőször, hogy ők — akik, mint a képek egyike is mutatja, szintén hajlék nélkül maradtak — vigasztalják a kárvallottakat és megmentseék, a mi még megmenthető volt. Majd felsőbb intézkedésre katonaság is érkezett a pusztulás színhelyére s a polgári hatóságokkal karöltve megindították a mentési munkálatokat mindenfelé.

A képek, melyeket a jelen számunkban olvasóinknak bemutatunk, a Beresztelke községben történt pusztulásról való felvételek.

HIREK.

Csendőrségi Lapok zárszámadása az 1911. évről. Bevétel: Előfizetések az 1911. évben 21.524 korona 95 fillér, hirdetésekért befolyt 6.418 korona 14 fillér, a létesítendő csendőrségi internátus javára 1.536 korona 18 fillér, egyéb átmeneti bevételek 12 korona 20 fillér, be nem folyt hirdetési díjak 13.557 korona 32 fillér. Összesen a bevétel 43.048 korona 79 fillér. Kiadás: Havi fizetések 6.312 korona, írói tiszteletdíjak 2.340 korona 60 fillér, hirdetési jutalék az ügynököknek 1.700 korona 24 fillér, nyomdai költségek 13.213 korona 94 fillér, internátus javára bevételként szereplő összeg a III. csendőrkörületi parancsnokságnak 1.491 korona 28 fillér. sorsjegyekért a talányok megfajtdínek 83 korona 75 fillér, postai kiadások 73 korona, hirdetési díjak beszédése után százalék az ügynököknek 139 korona

05 fillér, egyéb kiadások 313 korona 70 fillér, az „Általános ismeretek tára” című könyvek után befolyt összeg a Panajott-féle alap javára 5.658 korona 50 fillér. Összesen a kiadás 31.326 korona 06 fillér.

Megtámadott járőr. Varga Pál őrsv. cz. őrmester és Varga N. csendőrből állott kapuvári őrsbeli járőrt május 21-én éjjel a sopronmegyei Vitnyéden egy 15—20 főből állott duhaj legénységopt megtámadta s úgy a járőrt mint a vele volt községi birót, testi sértés okozása nélkül kövekkel megdobálta. Járőr a támadó tömeg ellen, eddig tsmereetlen eredménnyel, lőfegyvert használt, mire a iömeg a támadást felhagyva, szétrebbent.

Ellenzegülés. Szöcs Mihály csendőr május 11-én, a szilágymegyei Halmosdon Mojsze Gábor ottani lakos ellen-szegülő kezéből az illető által megragadott szuronyt kirántotta, miáltal kezén könnyen megsérült.

Gyászbir. Wild Róbert, Brassóban állomásozó törzs-örmestert megrendítő csapás érte. Ugyanis május 6-án egy leánygyermek, május 8-án pedig neje és két fiu-gyermek halt meg. A nagy csapással sujtott törzsör-mester iránt általános az őszinte részvét.

KÜLÖNFÉLÉK.

Női foglalkozások Németországban. A közvélemény fölfogása általában úgy alakult ki a német nőkről, hogy házasak és minden idejüket a háztartás, a család és a gyermekek gondozása köti le. Ez a vélemény most alkalmasint megváltozik, mivel a legutóbbi hivatalos adatok szerint a tizenhat és harmincz év közötti német nők közül csupán negyven százalék van férjnél. A többi hatvan százaléknak tudnyomó része szellemi vagy testi munkával keresi meg kenyerét. Ezeknek a helyzete legutóbb évről-évre mind sulyosabbá válik. A német birodalomban a tizenégy éven fölülű nők száma kerek számban huszonnégy millió; ezek közül kenyér-kereső foglalkozása tizenkét millióan van, de ide kell még számítani nagyon sok parasztasszonyt, a ki férjé-nek rendszeresen és állandóan segítségére van. Több mint tiz millió azoknak a német nőknek a száma, a kik fizetésért dolgoznak. Ezek közül négy millió férjnél van vagy özvegy s így a férjezetlen német nők közül hat millió van kenyérkereső pályán. A tiz millió kenyér-kereső asszony közül százhatvan ezer kereskedelmi alkalmazott; 700,000-nek magának van saját műhelye vagy üzlete, 300,000 különféle foglalkozást üz. 1.300,000 háztartásbeli alkalmazott. A többi bét és fél millió általában testi munkát végez, a melyet igen rosszul fizetnek. A nő keresete batvan-nyolczvan koronára tehető.

Sok-sok évi nehéz munka után is csak igen kevesen érik el közülök a százbusz korona jövedelmet. Ha valamelyik leány hetenként tizenöt koronát keres, ez az összeg számot tesz a család költségvetésében, de semmi esetre sem lenne elegendő ahhoz, hogy az illető nő egyedül is föntarthassa magát belőle. Ha pedig bozo-mánya nincs, igen kevés reménysége lehet arra, hogy férjhez melessen. A mióta mind több és több nő választ kenyérkereső pályát, erős versenytársává lett a férfinak. Az egyetemeken rohamosan nagyobbodik a női hallgatók száma. A porosz egyetemeken máris gondolkoznak azon, hogy valamiképen korlátozthassák a női hallgatók számát.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél-fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küld-nek.

181 M. B. Nagyon fontolja meg, hogy mit tesz, mert biztos kenyeret bizonytal nért ká felcserélni.

T. altiszt. 1. Azon kereskedelemügyi miniszteri rendelet, mely az útmesteri tanfolyamok t beszüntette, még hatályban van. — 2. Olvassa el az 1908. évi 23., 29. és 52. számú lapjaink hasontárgyu üzeneteit. — 3. Mint minden más hivataloszolónak. Hivasi gyopár. Az, a ki előbb kapta a jelvényt.

153. 1. Ugyanígy vcendő fel, mint minden más jelentkező. A tiszti vizsgát a legjobb esetben három év után teheti le. Had-nagyi kineveztetése a fogyatéktól függ, jelenleg 3—5 év között váltakozik. 2. G ill-féle könyvkereskedés. Bpest, Dorottya-utca.

14. M. 1886. A f. évi 21. számban „B. M. 1886.” jelige alatti válaszunk Önnek szól. Czikke elég gördülékenyen van megírva, tárgya azonban száraz és mindennapi; nem közölhetjük.

004. 1. és 2. Még nincs eldöntve.

1884. Ha sérclem történt, forduljon panaszszal előljárájúhoz. Nézetünk szerint közös szerzeményről van szó s annak fele a távozot megilleti.

K. J. I. sz. Igen.

Gy. csendőr. 1. Nézetünk szerint bűnhalmazat forog fenn, melyben a btk. 332. §-a is szerepel. 2. A községi faiskola sem „kozút”, sem „körtér”, az eljárás tehát hivatalból nem indítható meg. 3. Nincs megengedve. 4. Nézetünk szerint nem. (Lásd 1894. évi XII t.-cz. 31. §-át.)

1886. 1. Ha igényjogosult, kérheti. 2. Igen.

Gyuszi. A nyitott lovassági kardbojt az 1907. évi 12. számú Rendeleti Közönyben (szab. rend.) közzétett 3480. eln. számú renndelettel kiadott „Változások stb.” ezüni fizetben foglaltakkal lett rendszerezítve. A szabályszerű kardbojton nincs kötféjű sas, sem pedig monogramm.

1880. 1. Ha az illető egyébként megfelelő, lehet végkielégített vagy nyugdíjazott csendőr is. 2. Alig fogják átvenni.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyar részv.-társ.

M. klr. csendőrség, bosznial csendőrség, cs. és klr. közöshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrből készített különlegességeinek szerződéses árban, részlet-fizetési kedvezmény mellett szállítását. " " "

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

Büntetőjogi döntvénytir.

Családi sirbolt kerítése vasajtának ellopása a Btk. 336. §-ának 2. pontja szerint minősül.

(Curia, 1911 jun. 20. 4931/1911. sz. a.)

Felmentés a kir. Curia által jogos védelem menthető tulhágása czimén. — Egymagából abból a körülményből, hogy sértett vádlott megütése után visszalépett, vádlott nem következethette, hogy sértett bantalmazási szándékával felhagyott. — Jogos védelemben jár el az is, a ki az előre látott támadás elhárítása czéljából előzetesen felfegyverkezik.

(Curia, 1911 nov. 2. 7220/1911. sz. a. II. Bt.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértett:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Vlád Szilárd V. számú csendőrkerületbeli járásörmester, kimagasló szolgálati ténykedésejért, különösen pedig egy rablógyilkossági esetnek 339 órán át tartott észszerű, leleményes és nagy kitartással párosult nyomozása, valamint a tettes üldözése és elfogása körül kifejtett eredményes tevékenységeért.

Pekala Mihály, Kovács Sándor járásörmesterek, Kázmér Ferencz őrmester és Karkesz Nándor őrsvezető cz. őrmester, valamennyien a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában, hosszas csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységükért, alárendeltjeiknek helyes nevelése és fegyelmezéséért.

Molnár János V. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmester, több rendbeli büncselekmény eredményes nyomozása, de különösen egy urilakásban a tulajdonos cselédje által elkövetett betöréses lopásnak kiderítése alkalmával tanusított körültekintése és leleményességeért.

A m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Kornea Zachariás csendőr cz. őrsvezető és Vitos Béla csendőr, a kaczkói őrskörletben az 1909., 1911. évek folyamán báró Inczedy Sámuel jubnyájából 28 darab juh elidegenítésével elkövetett büncselekmény felderítése s a tettesek és orguzdák kézrekerítése érdekében kilencz napi fáradságos nyomozás során tanusított kiváló működéseért.

Sánta József csendőr cz. őrmester, az 1911 november hó 13-án Lajosfalva községben kiütött tűz alkalmával a személy- és vagyonmentés körül tanusított kiváló működéséért.

Józsa Kálmán, Csiszér Menyhért, Hegedüs István, Szarvas József, Biró György, Szóó István őrsvezető cz.

őrmester, Varga Kálmán, Uri Károly és Hegyesi András csendőr cz. őrmester, az 1910. év végén egy bünszövetkezet részéről Szilágyosmlyön tervszerűleg elkövetett gyujtogatások meggátlása és felderítése érdekében a tettesek elfogásáig heteken át tartott igen buzgó és megerőltető szolgálat teljesítéseért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. II. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Lukács Dénes, Varga György csendőr cz. őrmester, Bacsa Imre, Kákován Adorján, Petrisor György, Pataki Gergely, Sóra Illés, Hanis Ilyés, Koszta György, Lengyel András, Keskés János, Lengyel Sándor, Katona Dénes, Szász Károly, Kiss József, Bujdosó Ferencz, Németh Ferencz, Barta Miklós, Ráduly József, Gábor Zsigmond, Triff Parténie, Éder Antal, Nagy János II., Pap József, Gergely György, Becze Ilyés, Darabán Tivadar, Székely János, Földvári Aurél, Turkás Gergely és Fazakas István csendőrök, az 1910. év végén egy bünszövetkezet részéről Szilágyosmlyön tervszerűleg elkövetett gyujtogatások meggátlása és felderítése érdekében a tettesek elfogásáig heteken át tartó igen buzgó szolgálat teljesítéseért.

Előléptettek:

1912 május 1-ével:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Zejk János, Halasi Salamon, Laczkovics István, Sáf-rán Péter, Kleisch Gottfried, Kilyén Ferencz és Kulló Péter őrsvezető cz. őrmesterek; továbbá

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Incze Imre őrsvezető cz. őrmesterek, *őrmesterekké*;

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Bognár János, Gärtner Mihály, Kern Vilmos, Portik Péter, Papp József, Kurucz Sándor, Németh Károly, Zolnai Antal, Rácz Lajos, Szabó Márton II., Kozsokár Haralompius és Demeter Ferencz csendőr cz. őrmesterek; továbbá

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Donkó Ignác és Ács Lukács csendőr cz. őrmesterek; végül

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Simó János, Kovács János és Kató Balint csendőr cz. őrmesterek, *őrsvezető cz. őrmesterekké*.

Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. belügyminiszter nr az 1912. évi 60161/V—b. szám alatt kelt rendeletével a Budák André fegyveres rabló agyonlövésénél tanusított bátor és elszánt magatartásáért, a VII. számú csendőrkerületbeli Bőjtke László es Olajos József csendőröknek 200—200 korona pénzjutalmat adományozott.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Cséplő László, Sente Pál, Moczek Mibály és Ágoston János csendőrök.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Silló Lőrincz, Toró Lajos, Dáner Pál, Ivácson Áron, Albert Sámuel, Miklós János II., Varga Dávid, Opra András, Sztojka Ferencz, Olajos József, Bögözi Mibály, Curé Péter, Bálint István, Beke István és Gergely József csendőrök.

Katonai szolgálati jel:

Az I. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Csomasfai László őrmester, 1912 január 16-án;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Goldner Jakab őrsvezető cz. őrmester, 1912 május 9-én;

A II. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Kis Pál csendőr, 1912 április 26-án és Szláni Domokos őrsvezető cz. őrmester, 1912 április 29-én, Faragó András csendőr cz. őrmester, 1912 május 11-én és Vigh Lajos csendőr, 1912 május 12-én;

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Sebestyén Gábor őrsvezető cz. őrmester, 1912 április 24-én;

a m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Janka Gyula csendőr, 1912 május 13-án.

a m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Erdős András őrsvezető cz. őrmester, 1912 április 16-án.

Névváltoztatások:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Staub Ferencz csendőr cz. őrmester, a m. kir. belügyminiszter urnak 1912. évi 57,702/VI—a. szám alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét «Kovács»-ra változtatta.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Kozmán György csendőr, a m. kir. belügyminiszter urnak 1912. évi 54,698/VI—a. sz. alatt kelt engedélye alapján, vezetéknévét «Kovács»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Sütő Mihály őrsvezető cz. őrmester, Hejja Etelkával, 1912 május 14-én, Kolozsvárott.

Szendrei Antal csendőr cz. őrmester, Neverkla Marietával, 1912 április 6-án, Szarvasházán.

Venczel István csendőr cz. őrmester, Takács Máriaival, 1912 május 7-én, Felvinczen.

Jakab Lajos csendőr cz. őrmester, Karikás Irmával, 1912 május 4-én, Csengersimán.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Tamás Károly csendőr cz. őrmester, Vachter Franziska Rozáliával, 1912 április 30-án, Boksánbányán.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Zatykó József őrsvezető cz. őrmester, Hoffmann Annával, 1912 április 16-án, Mágocson.

Takács István I. őrsvezető cz. őrmester, Turi Máriaival, 1912 május 7-én, Jászdózsán.

Buka Imre csendőr cz. őrmester, Takos Erzsébettel, 1912 május 2-án, Törökszentmiklóson.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Kempf Lajos csendőr, Erdő Erzsébettel, 1910 december 15-én, Técsőn.

Nobik József csendőr cz. őrmester, Gerba Ilonával, 1912 május 12-én, Bánóczon.

Pap János csendőr, Tasnádi Erzsébettel, 1912 április 14-én, Nagytárnán.

Kertész Márton csendőr, Szőke Anna Máriaival, 1907 február 5-én, Gelenczén.

Kiss István csendőr cz. őrmester, Csörghe Juliannával, 1912 április 20-án, Gesztelyben.

Máté György csendőr cz. őrmester, Kovács Ilonával, 1911 december 23-án, Gócsón.

Tálos Antal csendőr, Kifut Máriaival, 1908 december 12-én, Tiszaföldváron.

Barna András csendőr cz. őrmester, Kocsán Rozáliával, 1912 április 23-án, Homonnán.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 9. szám.

**Könyvnyomda,
könyv-, papir- és
írószer-kereske-
dés, a magyar kir.
csendőrségi hiva-
talos nyomtatvá-
nyok legnagyobb
raktára.**

Figyelem! Őrjáratilapok beszerzése 1912 június hó 10-ig.

Honvédelmi miniszter ur öngyarméltósága által 5242 912. sz. a. rendszeresített újfajta sapkák, nemkülönben az összes felszerelési cikkek, nyári szürke és fehér czermakeztylek raktárunkon a legjutányosabb árban kaphatók.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A csendőrlegénység illetékeinek emelése.

A csendőrség közel 30 éves fennállása óta, majdnem állandóan létszám-kiegészítési nehézségekkel küzdött. Különösen az utóbbi években, a tömegesebb alosztály szaporítások következtében oly nagy mérveket öltött a létszámhullámlás, hogy a testület minden rendű és rangú tagjainak legnagyobb igyekezete mellett is alig van kilitás a jelen viszonyok közötti létszám-kiegészítés gyökeres szanálására.

Legénységünk eme állandó hiányok dacára is fáradhatatlanul s kettőzött szorgalommal és kitartással igyekszik megfelelni a vele szemben támasztott igen sok oldalú követelményeknek. És meg is felelt mindenkor, amit legjobban bizonyít az, hogy szolgálati működése ellen csak legritkább esetekben merültek fel panaszok, ellenben mind gyakoriabbak a hatóságok és magánosok részéről való dicséretes elismerések és megelégedések nyilvánítása. Mindezek dacára mégis tartani lehet tőle, hogy a közbiztonági viszonyok esetleges rosszabbodása folytán mindinkább fokozódó igényeknek, a testületnek jelentékenyen megfogyatkozott legénysége alig lesz képes megfelelni, ha rátermelt és kellő számú növédekkel kiegészíteni nem tudja magát; annál kevésbé, mert tudtommal az utóbbi időben, a mindinkább fokozódó létszámhiány pótlására csak igen korlátolt számban akadnak a csendőrségi szolgálatra minden tekintetben alkalmas jelentkezők s e kényszerhelyzetre való tekintettel sok esetben el kellett tekinteni a jelentkezők minősítésének szigorúbb bírálatától s csak hogy a hiány legáltalább részben is pótolható legyen, olyan jelentkezőket is fel kellett venni, akik normális viszonyok között, erre a fontos szolgálatra, talán alkalmasoknak se találhattak volna; s akik csak a tüzpróbát fényesen kiállott régebbi csendőrök és altisztek vezetése és folytonos szigorú felügyelete mellett alkalmazhatók eme felette fontos és felelősségteljes csendőri szolgálatra.

Ennek a nagy létszámhullámlásunk, más jelentéktelenebb körülmények mellett, az volt a fő oka, hogy a csendőrlegénység javadalmozása nem állott arányban a megélhetési viszonyokat megnehezítő drágaság folytonos fokozódásával. A mérvaló körök ugyan minden lehetőséget elkövettek, hogy a legénység anyagi helyzete, a megélhetési viszonyoknak megfelelően fokozatosan javíttassék, de mert ez, az ország pénzügyi helyzeténél fogva még sem volt abban az arányban elérhető, amint azt az utóbbi időben országsszerte hirtelen és erősen fokozódott drágaság szükségessé tette volna, nagytűz nélkül állíthatjuk, hogy a csendőrlegénység csak nagyon is szigorú és észszerű beosztással tudta magát fenntartani; a nagyobb családudal bíró legénység pedig úgyszólván

nélkülözésekkel küzdve tengődött máról-holnapra; arra természetesen nem is gondolhatott, hogy előre nem látható költségek fedezésére, esetleg öreg korára néhány fillért meg is takaríthasson.

Ilyen viszonyok mellett nem lehetett csodálkozni, hogy a legénységnek eme — a kilépett csendőrök útján közismertté lett — kevésbé biztató helyzetét látva, még a csendőri szolgálatot kedvelő katonaviselt egyének is tartózkodtak a testületbe való belépéstől s ha mégis megkockáztatták, alig várták és várják, hogy szolgálati kötelezettségüknek megfelelően, leszereljenek és polgári életben keressenek jobb megélhetést, ahol legtöbb esetben nincs kitéve az idő és az éjjel-nappal való szolgálat súlyos viszontagságainak.

Mindezekből nyilvánvaló lett, hogy a csendőrlegénységi létszám-viszonyok rendezését, állandósítását és szikidítását csak az illetékek legsürgősebb és a nagy drágasággal arányban levő felemelésével lehet elérni. Ezt a tarthatatlan helyzetet beküta különben a volt belügyminiszter ur is és hozzájárulását is adta, hogy az illetékek már batálybalépett és még tervbevett felemelése az újonnan kialott Illetékszabályzatban nyilvánosságra hozassék s egyes illetékek már e szabályzat folyó évi május hó elsején való életbeléptetésével egyidejűleg folyósíttassanak is.

Az Illetékszabályzat már batályba lépett üdvös intézkedései a következők:

1. Megszűnt a próbacsendőrk és csendőrk fizetése közötti különbözet, amennyiben előbbiekk zsoldja az utóbbinál egyenlően 900 koronára emeltetett.

2. Előnyösen változott a vezénylési pótdíj ideje és összege is, amennyiben az eddigi 24 órai külszolgálat helyett 12 órai külszolgálat után már illetékessé valik és a régi 80 fillér illetve egy korona helyett a zászlós, a járásörmester, örmester és ez. örmester részére 1 kor. 20 fillér, csendőrk és próbacsendőrk részére pedig egy koronában van megállapítva.

3. Lakbért élvező családok egyének részére, ha a családtagok száma öt vagy ennél is több, egy 1 ablakos szoba után járó katonai bérszabás szerinti lakbérpótlék engedélyeztetett.

4. A nős legénység áthelyezéskor az eddig engedélyezett 100 kg súlyú mállha szállítása helyett 500 kg súlyú mállhat szállíthat a kinstár terhére.

5. Azok az örsök, amelyekben a nőten legénység három főre vagy még azon alulra is leszáll, az eddigi 60 fillér helyett napi egy korona fenntartási pótlekban részesíttetnek.

6. A családok, illetve a nős csendőregyén nejt bizonyos körülmények között megillető fenntartási járulékk 80 fillérről egy koronára emeltetett fel.

7. A lovas legénység, ha szolgálati lovát három éven

STOWASSER JÁNOS csás. ári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerek-szolgáltatója, az Orosz és a szabadelmászott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fúvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón eszközöltetnek. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik. **Magyarország legnagyobb vonós és fúvó hangszerek gyára.**

tnl lovagolja s jó és szolgálatképes állapotban bemutatja, az eddigi egy darab 10 koronás lovaglasi jutalomdíj helyett két darab 10 koronás arany jutalomdíjban részesül.

De emelkedett a gazdasági átalányok összege is, még pedig: a konyhaszerek fenntartási átalánya 34 fillér helyett 50 fillérben, az ágynemű mosatása 4, illetve 8 fillér helyett 6, illetve 10 f-ben, ágynemű javítás két fillér helyett 4 fillérben, téli és nyári takarók tisztítási átalánya 40 f helyett 60 f-ben, szalmazsák és lőszórvánkoshéjak után 24 f helyett 30 f-ben, szalmazsákok töltési és utántöltési átalánya 60 f helyett 80 f illetve 30 f helyett 40 f-ben s végül a loápolási átalány, ami a csendőrlegénységnek már régi óhaja volt, napi 20 fillér helyett napi 40 fillérben lett megállapítva.

Eme, már május hó elseje óta folyósítható illetékek élvezete, különösen a vezénylési pótdíj előnyös megállapítása, a legénység anyagi helyzetére remélhetőleg igen jótékonyan fog hatni. Itt azonban még nem állottak meg az intéző körök, hanem tovább menve eg., az említett illetékszabályzatban szintén ismertetett tervezet szerint a legénység zsoldját es más illetéket is emelni szándékoznak és pedig:

a zászlós és őrmester zsoldját 1300 K-ról 1600 K-ra;

az őrvezető cz. őrmesterét 1100 K-ról 1400 K-ra;

a csendőr és próbacsendőrt 900 K-ról 1000 koronára.

A szolgálati pótdíjat pedig a 20. és 24-ik szolgálati év után engedélyezni szándékolt 100—100 koronával az eddigi 500 koronás maximum helyett 700 koronára.

A járás- és törzsőrmesterek első felszerelésére rendszeresített eddigi 140 korona átalányt 280 koronára; az évi rubaátalányt pedig 116, illetve 120 koronáról 180, illetve 192 koronára.

Az első tömegbetét gyalogosnál 160 koronáról 270 koronára, a lovasnál 190 koronáról 300 koronára, az évi tömegátalányt pedig 110 illetve 120-80 koronáról 176, illetve 186-80 koronára.

A zsold és szolgálati pótdíj tervezett emelése által előmozdítani kívánják a legénységnek a csendőrségi szolgálatban való hosszabb megmaradását. Köztudomású ugyanis, hogy a huszadik szolgálati év után már többnyire nős és családost alisztek csupán amiatt válnak meg a testülettől, mert itteni jövedelmük a gyermekek nevelése, ruházása és iskoláztatása folytán felmerülő kiadásait nem fedezi, arra törekszenek tehát, hogy mielőtt megöregszenek, illetve munkaképtelenné válnának, valamely jövedelmező polgári állást nyerhessenek el s az innen kapott csekély nyugdíjnak az ottani fizetéssel való egyesítése mellett, gondtalanabb megélhetést biztosíthassanak maguknak.

Miután pedig ez a közismert körülmény éppen a közbiztonsági szolgálatnak van legnagyobb hátrányára, mert éppen ezek a tapasztalt alisztek teljesítik az eredményesebb szolgálatot s ezek tanítják és vezetik a testület fiatalabb tagjait is, a zsold és különösen a szolgálati pótdíj fokozatos emelkedésével a testületnél való továbbmaradásra óhajtják őket serkenteni.

A rubázati átalányoknál való feltűnő emelkedést pedig az tette indokolttá, hogy az ipari cikkek árai az utóbbi időben annyira emelkedtek, hogy a legénység az eddigi átalányokból nemcsak hogy a testület tekintélyének megfelelően ruházkodni nem tudott, hanem a gyakran ócska, kopott ruhában való járás mellett is tömegtartozásokkal küzdött.

Figyelembe vette továbbá a felsőbbseg, hogy a járőrvezetői tevékenységgel párosult fontosabb szolgálat szintén díjazandó lenne s e célból napi 20 fillérenyi járőrvezetői pótdíjat rendszeresített, hogy ezzel a fiatalabb csendőrök ambícióját felkeltse, fokozza s őket az ez irányban való elméleti és gyakorlati tudnivalók elsajátítására serkentse.

Arra való tekintettel pedig, hogy a csekély létszámú őrsök közzgazdálkodásai a mostani drágasági viszonyok mellett a lakszobák fűtése és világítása által, továbbá a drága cselédbérek fizetése által annyira tönkremennek, hogy a legénység a legnagyobb áldozatkészség mellett is majdnem nélkülözni kénytelen a fizikai megerőltetéssel járó szolgálat követelményei szerinti jó és bő táplálkozást, a külszolgálatban való étkezésre pedig alig rendelkezik pár fillérrel, ezen a már szinte türethetlenné vált helyzeten akként igyekeznek segíteni felsőbbsegünk, hogy a legénységi lakszobák fűtési és világítási költségeit, az ilyenmü eddigi irodai átalányokhoz hasonlóan, a kincstár terhére engedi felszámíttatni, az őrsfőzönök béreinek részbeni fedezésére pedig őrsönként havi 12 korona herpótéléket rendszeresített.

Igaz ugyan, hogy ez utóbbi említett illetéktöbbletek és ujonnan rendszeresített illetékek, mint az az illetékszabályzatban is jelezzük van, csak a költségvetés megszavazása után lesznek folyósíthatók, azonban a m. kir. belügy- és pénzügyminiszter uraknak testületünk iránti jóindulatát és atyai gondoskodását ismerve, teljes bizalommal nézhetünk a jövő elé és bizonyosra vehetjük, hogy ez az említett költségtöbblet az 1913. (esetleg 1914.) évi költségvetésbe be lesz allítva s habár ez a többszükséglet már hozzávetőleg is nagyobb összegre rug, mindent el fogunk követni, hogy a törvényhozás által megszavaztassék.

Ugyancsak fontos gondoskodás tárgyát képezte a mostaninál előnyösebb nyugdíjtörvény megállapítása is. Az újabb tervezet szerint az eddigi 5—5 évenként megállapított ellátási összegtől eltérően, a szolgálati idő megszakításaitól is eltekintve, minden tényleges szolgálati év után lesz az ellátási összeg megállapítva, a teljes illetékekkel való nyugdíjazáshoz szükséges 40 évi maximális szolgálati idő pedig lényegesen le fog szállíttatni. S miután ez a nyugdíjtörvény-tervezet előreláthatólag legközelebb a törvényhozás elé kerül, bizvaust remélhetjük, hogy a csendőrlegénység helyzete rövid időn belül lényegesen jobbra fordul.

Ne csüggedjünk tehát, mert amint az a fentiekben is látható, az illetékes körök teljes odaadással fáradoznak a csendőrlegénység anyagi helyzetének javításán; előjáróink pedig sorsunkat szívükön horolva, minden tőlük telhetőt elkövetnek, hogy a szolgálatban való szenvedésünk és odaadó fáradozásunk illő méltánylásban részesíttessék.

Visszatérek a tanulmányom kezdetén eszetelt kedvezőten létszámviszonyokra.

Azt hiszem, hogy ha mindazokról az előnyökről, amiket fentebb felsoroltam, a közös hadsereg és a m. kir. honvédség leszerelő legénysége alkalmas módon és időben tudomást szerezne, egykettőre vége lenne a létszámhiánynak s volna annyi jelentkezőnk, hogy bizvaust válogathatnánk közülök.

Szerintem az lenne a legezéravezetőbb, hogy azok az olvasóink, akik közös hadseregheli vagy honvédségi helyőrségen állomásoznak, igyekeznének alkalmat es mó-

Ha fáj a feje ne tétovazzék, hanem használjon azonnal **Beretväs-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elntulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Köszöni Beretväs Tamás gyógy szerész Kispesten. Orvosok által ajánlva Három doboznál ingy. postai szállítás.

A május 23-iki utczaí zavargások. — Katonák behatolnak egy szabadságtéri kávéházba.

dot találni arra, hogy bajtársias beszélgetés közben eme előnyöket az odaváló legénységgel megismertetnék.

Nemcsak a közbiztonságra és a szolgálatra birna nagy horderővel az ekként remélhető tömegesebb jelentkezés, hanem magára a legénységre is, mert hiszen több lévén az őrsön a szolgálatot teljesítők száma, kevesebb fáradság jut egyre-egyre.

Néhány intő szó a leszerelő csendőrökhöz.

Iria Gyenesé J. zsef, volt csendőr.

Az emberiség elégedetlen volt mindig és az is lesz. Polytan a jobb helyzeteket keresi, hajhászsa. Jobb jövő reményében egyik alkalmaztatást a másik után bagyja ott, s bizony sokszor megtörténik, hogy eme legtöbbször meggondolatlan kapkodás közben két szék közt a pad alá esik, eldobja magától a jót a rosszért, a bizonyost a bizonytalanért.

Különösen a még ki nem forrott, meg nem állapodott, ingadozó gondolkodású fiatalabb egyének teszik ezt s csak természetes, hogy a csendőrlégénység hasonló koru tagjai sem képeznek kivételt eme végzetes szokás alól, holott azt hinné az ember, hogy az annyi életismerettel és a társadalom minden körében szerzett tapasztalatokkal rendelkező három, esetleg több éves csendőr mégis csak megfontoltabban cselekszik és nem ül fel a csabos kísértéseknek.

Nem akarok erkölcsi prédikációt tartani és csak embertársaim szeretete és becsülése indít arra, hogy az e téren itt Budapesten, az ország szívében, ahová úgyszólván minden leszerelt csendőr jönni vágyik, szerzett tapasztalataimat ismertessem mindazokkal, akiket illet és a lehető legjobb akarattal és emberbaráti érzéssel kérjem mindazokat a csendőregyénéket, akik akár saját meggondolatlanságuk, akár mások csábításai következtében, úgyszólván minden fontos ok nélkül, egy — lehet — jobb, de teljesen bizonytalan jövő reményében válnak meg a testülettől, — hogy ettől a végzetes lépéstől tartózkodjanak.

Négy éve, hogy a csendőrségtől legnagyobb sajnálatomra meg kellett válnom. Ide kerültem Budapestre. Ez idő alatt több itt élő volt csendőr szomorú életmódjával ismerkedtem meg s őszinte sajnálattal tapasztalom, hogy nap-nap után mindig több volt csendőrrel találkozom, akik itt a fővárosban álláskeresés ügyében fáradoznak, de legtöbbször azt ballom és többeknél tapasztaltam is, hogy csalódást hozott nekik a jobb jövőbe vetett reménység.

Hiszen tagadhatatlan és bizonyos, hogy másutt is meg lehet élni, nemcsak a csendőrségnél. De alapos meggyőződésből állithatom azt is, hogy mindazon pályák közül, amelyek csak nagy ritkán állanak a volt csendőrök számára nyitva, nincs egy sem, amelyik a csendőri állással felérne.

Több olyan szájalomra méltó esetet ismerek, amelyek meggondolatlanul leszerelt vagy kifogás alá eső viselkedés miatt a csendőrségtől hivatalosan menesztett volt csendőrökkel itt a fővárosban történtek meg, melyekre nézve a sok közül szolgáljon tanulságul egy jobb reményekkel leszerelt cz. őrsvezető másodaltiszt csalódása.

Nevét kegyeletből elhallgatom. Leszerelés után ide került Budapestre, s rövid idő alatt mint iskolaszolga kapott állást. Később érdeklődve felöle az iskolánál, legnagyobb meglepetésemre azt hallottam, hogy keveselven a fizetést, otthagya a szolgáló állást és beállott rendőrnek. Örömmel gondoltam barátomra, hogy valamivel mégis csak jobb javadalmazású állásra talált, de e hitemben is csakhamar csalódtam, mert egy napon, amint a Rákóczi-uton haladok, csodálkozva látom, hogy barátom, szegényes munkás öltözetben, egy nagyobb áruház csomagolóládáit emelgeti. Nem akartam dögáiban zavarni, szó nélkül tovább mentem.

Vagy háromnegyed évig hirt sem hallottam felöle. Már feltételeztem róla, hogy a sok csalódás után meggondolta magát és visszament a csendőrséghez. Csálódtam feltevésemben; bizony még most is a legnagyobb szomorúsággal gondolok arra a találkozásra, mikor újból felfedeztem őt.

Egy hideg téli napon estefelé, az Üllői-uton járva, amint egyik mellékutczába tértem, rég ismert nóta hangja ütődött fülembé. Tovább haladva, egy kis lebujs korcsma elé értem. A korcsma előtt szeneskoesi állott zsákokkal, a hozzá tartozó emberek a korcsmaiban iddögáltak. Ismét felhangzott a közismert nóta, hogy:

Már én többé, már én többé, csendőrkáplír nem leszek,
Kalapomhoz, kalapomhoz, kakastollat nem teszek...

A hangban barátom bangját ismertem fel s a nyitott korcsmaajton benézve, csakugyan ott láttam őt több züllött külsejű ember társaságában. Szeneslegény volt az egykori csendőrszervező. Kormos, piszkos rubájában, reszkető kezében egy pohár pálinkával oly szomorúan tekintett felém, mintha a jókedvű dalolás daczára is eltűnt boldogságát siratná.

Engem is meghatott helyzete s bár tudtam, hogy kellemetlenül fogja érinteni, mégis hozzáléptem és köszöntöttem őt.

— Isten hozott kedves barátom! fogadta köszöntésemet kínos meglepetéssel — de megbocsáss, el kell sietnünk — folytatta tovább s a következő pillanatban intvén társainak, szegyenkezve kezét fogott velem s korcsira szállva, elhajtottak. Könnyes szemekkel meghatottan néztem utána...

Ez csak egyetlen eset a sok közül. De azt hiszem, hogy ebből az egyből leszűrődő tanulság is épen elég arra, hogy azokat, akik meggondolatlanul, előre nem hízósított állás nélkül, csupán a későbbi szerencse csálfa kísértéseitől csábítatva szándékoznak otthagyni a testületet, ettől a lépéstől visszariaszaza.

De intő példának szolgálhat ez az eset az olyanoknak is, akik rossz magaviseletük miatt kénytelenek otthagyni a testületet. Mert a csendőrségnél a szigorú fegyelem, méltányos bánásmód, kellő oktatás és fokozott felügyelet mellett, ha nem halt ki belőlük teljesen az emberi érzés és jóakarát, még ember lehet belőlük és később a társadalomnak is hasznos tagjává válhatnak, míg így saját kényük-kegyükre levén utalva, a rossz társaság által vezetettve többé-kevésbbé a kikerülhetetlen züllés útjára tévednek s végeredményében, mint az már többekkel megtörtént, a bűn fertőjébe taszítatnak.

BUTOR

kézpénzért v. részletfizetésre legjutányosabbi áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 8. SZ.
 13 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88—59.

BUTOR

1. A csendőrség elfogottakat kísér le. — 2. Elfogottak őrizése a Váci-úton. — 3. A katonák egy torlasz eltávolításán dolgoznak. — 4. Táborozó gyalogság a Rákóczi-úton.

A május 23-iki utcai zavargások.

Nevezetes napfogyatkozások.

Habár manapság már kivétel nélkül mindenki tudja, hogy a nap- és holdfogyatkozások egészen közönséges égi tűnemények, a melyeket a csillagászok pontosan megjósolnak jó előre, akár csak a csillagok és a bolygók állását, azért még ma is mindenkor nagy érdeklődéssel várjuk egy-egy nagy napfogyatkozás bekövetkezését.

Ritka embernek volt alkalmja többször is megfigyelni egy-egy teljes napfogyatkozást, mert bizony a tűnemény épen nem gyakori. Habár évenként átlag két-három fogyatkozás van, sőt néha — mint 1935-ben — öt is akad, azért egy-egy országban vagy vidéken sokszor száz esztendő is eltelik, a míg megfigyelhetnek teljes napfogyatkozásokat. Ma már a csillagászat számára ez a ritkaság nem akadály arra, hogy egyetlen napfogyatkozást se mulasztanak el, mert mindenkor szerveznek expedíciókat arra a helyre, a honnan meg lehet figyelni a tűneményt, de régebben: mikor a napfogyatkozásoknak még a lényegével sem voltak tisztában az emberek, olyankor ha valahol hirtelen, váratlanul fényes nappal elsötétült a nap, csaknem mindenütt és mindenkor rémület szállta meg az embereket s e rémület hatása alatt a legfurcsább és legnaivabb magyarázatokkal próbálkoztak meg, hogy a félelmetes jelenségnek okát tudják adni. A fogyatkozások alkalmával mindig azt vették észre, hogy a mindent éltető nap pusztulóban van, mindig kisebb és kisebb lesz, míg egészen eltűnik s azt hitték, hogy a hirtelen beállott sötétség örökös lesz, mert hiszen a napnak vége van. Az ijelelem hatása alatt mindjárt természetfölötti dolgokra gondoltak s ilyenkor a legközelebb fekvő föltevés az volt, hogy az istenség akarja megbüntetni a nap elvevésével a vétkező emberiséget és így aztán minden napfogyatkozás hirtelen jámborakká és ájtatosakká tette az embereket, a kik a rémületben nem tudtak mást csinálni, mint imádkozni és javulást igéroi.

A régi skandinávok meséiben két óriási farkas, Moongram és Fenris szerepel, a melyek állandóan üldözik a napot és a holdat az égen s néha-néha utól is érik őket. Ilyenkor aztán, mikor észrevették, hogy a nap fogyatkozni kezd, tehát a farkas épen bekapni készül őt, a legzélsebbnek tartották, ha megpróbálják elijeszteni a szörnyeteget. Lárját csaptak tehát, ordítottak, zenéltek, doboltak, a hogy csak tudtak, míg végre valóban megijedt a farkas és nem bántotta a napot, a mire mindenki hálaimát mondott a szerencsétlenség elhárulásáért. Más népeknél is megtaláljuk a szörnyetegekben való hitet, a farkasokat, sárkányokat, mik a napra éhesek s mindenütt arra törekedtek, hogy könyörgésekkel lágyítsák meg e szörnyetegeket. Mi sem természetesebb, hogy a nap és a hold mindig ismét épen került ki a bajból, a mi a naiv régiek előtt természetesen azt jelentette elsősorban, hogy a jövőben is csak hasonló könyörgések árán kerül el a katasztrófát, a melyet a napnak, vagy a holdnak véglege elpusztulása okozna. — Ha csak egyszer is megtörtént volna, hogy az emberek csodálkozva megállnak a fogyatkozáskor, nem csinálnak semmit sem, csak várják, hogy mi fog történni, azonnal észrevették volna, hogy a tűneménynek valamilyen természetes oka van, mert hiszen magától elmúlik, a mint hogy magától el is múlt mindig. Nem tettek így, mert a tűnemény különösége épen nem tudta elnémitani őket s ezért a legendák megerősödtek s mély gyökeret vertek mindenütt. Ma természetesen nevetünk már mindazon a sok bolondságon, a mit tudatlan őseink kitaláltak s a kuriózum érdekességének keresésével emlékezünk vissza rájuk.

Az inkák a holdfogyatkozások alkalmával a legkomylyabban hitték azt, hogy a hold megbetegedett s haldokolni kezd, aztán leszakad az égről és leesik a földre. Mivel pedig meg voltak győződve arról, hogy a kutyákat nagyon szereti a hold, előczibálták e szegény állatokat s mindenféle kínzással kényeszerítették őket arra, hogy ugassanak, szűküljenek, mintha könyörögnének a holdnak, hogy gondoljon rájuk. S a hold, meghallván kedvenceinek kérését valóban összeszedte minden erejét, leküzdötte a betegéget és újjászületett régi fényének teljességében. A perui indiánok maguk könyörögtek a Hold anyá-nak s nem hívták segítségül az állatokat.

A történelemben számos esetet találunk, a mikor egyes fogyatkozások fontos eseményeknek is lettek okozói, néha kedvező, néha azonban pusztító irányban befolyásolva az emberek cselekedeteit. Herodotosz meséli az előtt, a mikor egy váratlanul bekövetkezett napfogyatkozás — Krisztus előtt 584-ben — megakadályozott egy nagy háborút. A medemiak és lydiniak már egymás-

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésére.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Erzsébet-körut 12.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 1.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Elfogadjunk betéteket a takarékpénztári könyvecskére 1 Oly takarékbetétek után, melyek 1 hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával). 2 Olytakarékbétét után, melynel a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében. Jutányos kamattétel mellett. Utólványok, intézvények és chequék beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesztünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket

5. Felfordított villamosvasuti kocsit a Nagymező-utczában. — 6. Honvédtábor az Abbázia kővályú toronyán, előttük a rendőrséget szállító autómobilok. — 7. Egy tüntető elfogottán. — 8. Katonai parancsnokság az Üllői-úti lakmány előtt. — Egy villamos kocsit szétrombolnak a Szabadság-téren.

A május 23-iki utcazárványok.

sal szemben állottak a csatamezőn, az első összeütközés előtt, midőn egyszerre elsötétült a nap és sötétség borult a földre fényes délnben. A harcosok kiejtették kezükből a fegyvert, égi jelnek tekintettek a tüneeményt s nagyon okosan megfordult mindkét fél és nem vitézték meg a csatát.

Ugyancsak Krisztus előtt 413-ban viszont nagy szerencsétlenséget okozott az athéniak számára egy holdfogyatkozás. Nikias éppen visszatérőben volt a szicíliai expedicióról, mikor augusztus 7-ikén éjjel holdfogyatkozás állott be. Nikias megrettent, azt hitte, hogy a fogyatkozás égi intés arra, hogy ne induljon bába, ott maradjon Sziciliában, a mi azután az életébe került. Nem tudta később biztosítani a visszavonulást, a bennszülöttek egész seregét elpusztították, a mi olyan csapás volt az athéniakra, hogy ettől az eseménytől kezdődött meg Athén dekadenciája.

1501 márczius 1-én egy holdfogyatkozás mentette meg Kolumbusz Kristófot az éhhaláltól Jamaika-szigetén. A bennszülöttek megtagadták az élelmet tőle, mire, mint ismeretes, Kolumbusz megfenyegette őket, hogy elpusztítja a holdat — s szavát tartotta. A fogyatkozás bekövetkezett és az indiánok hanyatt-homlok rohantak Kolumbuszhoz kegyelmet kérni.

És minden időben, minden népnél megtaláljuk a babonás félelemnek nyomait, nemcsak az ókorban, de igen gyakran az újabb időkben is. Így például 1878-ban az Egyesült Államokban egy néger ijedtében megfojtotta a napfogyatkozás alatt feleségét és gyermekeit, mert azt hitte, hogy itt a világ vége. A kínaiaknál ma is nagy ünnepi szertartásokat rendeznek olyankor, mikor a nap- vagy holdfogyatkozást várják, abban a hitben, hogy ezáltal ismét helyreállítják a rendet az égitestek mozgásában.

Megemlékre méltó, hogy gyakran akadtak olyan nagyobbzabású szélbájosok is, a kik ki tudták használni az egyes fogyatkozásokat a maguk céljaira is. A jellemző esetek közül a legsikerültebb mindenestre az 1874. április 16-iki napfogyatkozás, a mely Natalban volt látható. A natali gyémántbányák európai tulajdonosa, a ki természetesen a kalendáriumból előre tudta a fogyatkozás bekövetkezését, összehívta a néger munkásait s bejelentette nekik, hogy ma meghal a nap, de ő meg tudja tenni, hogy még egy pár esztendőig ragyogjon, ha hoznak neki egy szép, nagy gyémántot. A naiv négerek alaposan megijedtek erre és eszeveszotten vágták a sziklát, a mig valóban sikerült kihántaniok egy negyvenötkarátos gyémántdarabot, a mit aztán nagy örömmel vittek a ravasz tulajdonoshoz, a ki megnézte a szép drágakövet s így szólt:

— Azt hiszem, ez elég lesz. Menjete nyugodtan dolgozni és a nap föl fog gyógyulni betegségéből mihamarabb.

Ugyancsak Natalban történt, hogy más helyen viszont a bennszülöttek tudták ügyesen kihasználni a napfogyatkozást azzal, hogy azon a napon dupla napszámot követeltek az európai munkaadóktól, mert szerintük aznap két nappal volt egy rövid éjszakával közben s így két napi bér is jár nekik.

Művelt országokban ma már természetesen aligha eshetik meg hasonló eset, mert hiszen a napilapok révén mindenütt tudják előre, hogy mikorra következik be a fogyatkozás, de a műveletlen és vad népek-

nél minden bizonynyal ma is olyan misztikus égi jelenség a napfogyatkozás, mint régenté volt s az is marad mindaddig, a mig mindenki meg nem tudja az igazi okát. Sőt még ez sem elcsendő, hiszen a kínaiak pontosan tudták már kiszámítani a fogyatkozások bekövetkezését és a derék Hi és Ho udvari csillagászok kétezer évvel ezelőtt fejükkal fizettek azért, mert elmulasztottak bejelenteni egy napfogyatkozást és mégis máig is azt hiszik, hogy egy sárkány nyeli el a napot és a holdat. A szokatlan természeti tüneeményeknél nem elég az, hogy megértsük őket, nyugodtan csak akkor tudjuk végignézni a lefolyásukat, a mikor már egész gondolkodásunk természettudományossá vált, a mikor már sohasem keresünk természetfölöttiséget a természetben.

KÉPEINKHEZ.

A május 23-iki utcai zavargások.

A budapesti és környékbeli ipari munkásság múlt hó 23-án sztrájkba lépett s a nagy tömeg hatalmával akart tüntetni a főváros utcáin. A sztrájk indító oka lapunk irányán kívül esvén, annak ismertetésébe nem bocsátkozunk s csupán annyit említünk meg a jelen számunkban közölt képek magyarázatul, hogy ez a szándékolt tüntetés messze túlhaladta a rendszer munkássztrájk határait, amennyiben az emberi szenvedély és fékevesztett indulat által vezetett, valósággal kizadássá fajult a szándékolt tüntetés és olyan cselekményekre ragadtatta magát a mások csendes és józan gondolkodású munkásság, ami a közvényt, a személy és vagyonbiztonságot már nagy mérvben veszélyeztetette és így mélyen beleütközött fennálló törvényeinkbe is.

Teljes kézenléttel várta a fővárosi rendőrség azt az óriási emberáradatot, amely az előre bejelentett, de rendőrileg nem engedélyezett felvonulást megkísérelte és meg is tett minden lehetőt a tüntetés elfajulásának megakadályozására. És éppen ez lett az ütközőpont a rendőrség és a munkásság között.

A rendőrséggel szemben tehetetlen munkásság ugyanis személyes ellenállásra való tehetetlenségén feldühödve, tetlegességre vetemedett, közúppal s revolverlövésekkel támadt az őket jogosnak vélt eljárásukban korlátozó rendőrökre; majd pedig a rendőrök által való szétszórás után az élettelen tárgyakra, utcai lámpákra, üzleti kirakatokra, közlekedő villamoskocsikra vetette magát, tört, zuzott, rombolt, pusztított mindent, ami elébe akadt, nem kimélt sem köz- sem magánvagyon, magával ragadta a főváros munkás és munkátalan tömegét, nem törődve az áldozatul esett több emberélettel, a számtalan sebesüléssel és a milliókra rugó kárral, valóságos anarchiává fejlődött fékevesztettségében; csak a gyorsan összpontosított több ezerfőnyi gyalog és lovas katonaság s a mintegy 700 főnyi csendőrségi karhatalom által sikerült őket elnyomni s további garázdálkodásaikat meggátolni.

Nem akarjuk mindezeket és azt a milliókra rugó kárt, amit a köz- és magánvagyonban okoztak, teljesen a munkásság rovására írni, mert hiszen a megejtett rendőri és bírói nyomozat már eddig is felderítette, hogy az elkövetett erőszakoskodások és rombolások legnagyobb

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárból 20 kor., alkatrészekből és gumikból 20 % árengedm. részesülnek. Arjegyüket ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó áruk teljesjótállás mellett. Csekély havi részletfizetésre. — Gumik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. — kerékpár- és varrógép nagyraktár

SZEGED.

része a munkások körébe nem tartozó idegen elemek s éretlen subanczok, sőt gyerekek munkája volt csak. Annyi azonban tagadhatatlan, hogy ha a munkásság megfontoltabban cselekedett s a közrend és biztonság fenntartására hivatott rendőrség és a később kirendelt katonái és csendőri karhatalom jóindulatu figyelmeztetéseire hallgatott volna s ha honpolgári kötelességét oly hiven igyekeznek teljesíteni, mint amilyen követelő módon akarja jogait érvényesíteni, mind elkerülhető lett volna az a nagy verontás, az a temérdek károkozás, ami az említett napokon megtörtént.

Igy azonban napokig tartott az ostromállapothoz hasonló helyzet s még nagyon hosszú idő telik el addig míg a töke és a munkásság közötti éles ellentét, mindkét fél óhaja szerint elosztható lesz és a békés együttműködés kora bekövetkezik.

HIREK.

Köszönetnyilvánítás. A május 23-án kitört budapesti utcái zavargások elfojtása alkalmából dr. Boda Dezső, a budapesti m. kir. államrendőrség főkapitánya. május 27-én, 25.913/eln. szám alatt a magyar szent korona országaiboz tartozó csendőrség felügyelőjéhez intézett átiratában, a nagy mérvben megzavart közrendet, személy- és vagyonbiztonságot helyreállító m. kir. államrendőrség ténykedését sikerrel biztosító hathatóságáért az abban részt vett csendőrségi egyéneknek, valamint az érdekelt parancsnokságoknak, — a csendőrség ténykedése feletti elismerésének nyilvánítása mellett, — hálás köszönetét fejezte ki.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az elefánt. Régi idők óta megfejthetetlen kérdés volt, hova lesz a természetes halállal kimuló elefánt. Az afrikai utazók és vadászok egybehangzó tanúsága szerint elefánt hullát csak a legritkább esetben, vagy egyáltalán nem találnak. Pedig a régebbi időkben kevésbbé vadásztak elefántra, mint most, úgybogy évek folyamán rengeteg millió elefánt hullatott el, a melynek husát fölfalta ugyan a keselyű s egyéb dögevő állat, csontja azonban megmaradt, csak nem tudni hol. 1894-ben nagy dögvész ütött ki az afrikai állatok között, a mely csaknem valamennyi állatfaját megtizedelt. A gazella, antilop, dámvad és bivaly, a mikor végét közeledni érezte, magános, csöndes, helyet keresett föl, bogy ott nyugodtan mulbasson ki. Könnyen föltehető már most, bogy az elefánt ugyanilyen természeti törvénynek hódol és halála órájában szintén valami csöndes helyre vágyódik. Az ilyen helyekből lesz az elefánttemető. Emin basa, a híres afrikai kutató volt az első, a ki az elefánttemető léteére rámutatott. Állítólag ismerte is az utakat, a melyeken nebány ilyen temetőhöz el lehet jutni. Hogy az ott fölbalmozott óriás kincseket nem vitte magával, sőt még csak a titkát se értékesítette, kizáróan üzleti érteke biányosságának tulajdonítható. Másik elefánttemetőt Mauch Károly német utazó fedezett állítólag fel. Egy öreg bur, a kit Krügersdorp összes lakói ismernek, beszélt, bogy fiatal korában Mauchnál mint vezető szolgált és egy napon elvezette egy sziklától

körülvev begyszorosboz, a melynek palaczk-alakja volt. Az óriás palaczknak igen szűk nyaka tele volt tömve csonttal, a melynek eredetéről nem voltak kétségben. Rögtön felismerték, bogy itt ezer és ezer elefánt balt el. Mauch és vezetője azután agyarat kutattak, de csak keveset találtak. Ebből arra következtettek, bogy a helyet alkalmasint ismerték a kafferek, a kik már számtalan látogatást tettek az elefánt-temetőben. Egy agg néger ember, a ki fiatal korában egy angol kereskedőt délafrikai útján elkisért, szintén megemlekezik egy elefánt-temetőről. A kereskedő valamikor segéd volt egy londoni rőföskereskedésben, de azután Délafrikába ment és ott Selaliban rövidárúkereskedést nyitott. Igen gyáva ember híreben állott, a ki puskát kezébe sem mert venni. Annál nagyobb volt bát az általános meglepetés, a midőn egy napon üzletét segédjére bizta, ő maga pedig vadász-expedícióra indult. Hat hónappal később azután bire járt, bogy egy légió négerrel és rengeteg elefánt-csonttal Lorenzo Marquezbé érkezett. Ez 1879-ben történt. A birtelen meggazdagodott kereskedő többé vissza se tért Selaliba, más nevet vett fel és családja ma tekintélyes volna foglal el az angol pénzarisztokrácia körében. Sokáig nem tudták megérteni, miként szerezte oly gyorsan azt a rengeteg elefántcsont-szállítmányt, mig egy napon az öreg néger sokatmondó mosolylyal ki nem jelentette: — En vezettem el egy elefánt-temetőbe, a melynek útját csak én ismertem.

Egy új doktorság. Humoros tervet közöl egy angol folyóirat, mely hölgyek számára készül. Radikális eszköz volna állítólag ez a terv arra, bogy a házi foglalatosságuktól és az otthonról elidegenedett hölgyeket újra visszaterítsék igazi és legfontosabb bivatásukboz. A terv a következőket mondja: «Mivel a szépnem ujabban tudori méltóságokra és kitüntetésekre vágyódik, tehát a praktikus tudományokat nem volna szabad az elméletiek miatt háttérbe szorítani.» — «Szükséges, — mondja az angol lap, bogy a báziaszony bivatása, hivatalosan ép olyan magas polczra állíttassék, mint a tanítóké, az orvosoké stb. Akadémiai fokozatot kellene teremteni nők számára, jó báziaszonyok számára. Legyen ez a fokozat a «bázi tudományok doktorsága» — s ezt a czímet ugyanolyan elismerésben és tiszteletben kellene részesíteni, mint minden egyéb doktorátust, a melyet az egyetem osztogat, sőt még több tiszteletet is igényel, mert a jó báziaszonynak többet kell tanulnia, mint bárki másnak: bármely más tudományágban»... Így szól a tervezet, melyről csak nagyon elfogult emberek mondhatják azt, bogy böles. Mindenesetre azonban jellemző dokumentuma annak, bogy milyen aktuális ez a kérdés mindenütt. Legkivált pedig Angliában. Főleg pedig, bogy milyen sokféle módon iparkodnak azon, bogy a kérdés nyitját megtalálják. Mi csak azt állapíthatjuk meg, bogy ez a megoldás legföljebb azt bizonyítja, bogy egyik bolondság szüli a másikat: a feminista örvöngés a gazdaasszonyi doktorságot. Egmáshoz illenek.

A legrégibb hossz mérték. A legrégibb hossz mérték a melyet az ókorban használtak, az a hosszúság, mely az ember könyökötől a kisujja begyéig terjed. Ezt a mértéket használták már Kr. e. 3500-ban a nagy piramis építésénél és a régi zsidók és más sémi népek is rőffel mérték a hosszúságot. Ez a régi rőf nem volt

POLGÁR SÁNDOR
orvosi műszer- és kötszer gyárosnál
telepe: Bpest, VII., Erzsébet-körút 50.

legutányosabban beszeresethők összes betegápolási tárgyak, kötszerek, fecskendők, m. kir. szab. Polgár-féle sérvkötők, gummihoronyák stb. stb. — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld az úrlétezettség, csak megadandó, mily tárgy szükségeltetik.

Ezen hirdetés
halkúdtése esetén
10% Ártedvass-
mény a Csendőrség-
Lapokól vasólinak.

minden népnél egyforma. Egy nagyon régi, az abydoszi romokban talált mérték 25,1 hüvelyk, vagyis 62,34 centiméter hosszú volt míg a későbbi, a melyet kevésbé a görög korszak előtt használtak. 18¹/₂, vagyis 45¹/₂ centiméter hosszú volt. Átlagos hossza tehát ötven centiméter volt. Ez felel meg körülbelül annak a hossz mértéknek is, a melyet a nagy piramis építésénél használtak.

A nők egyenjogúsága Babilonban. A régi Babilonban, az Euphrat és a Tigris között a nőknek épen olyan jogai voltak, mint a férfiaknak. Már a történelem első idejében szerepel Ellat Gula királynő, később a hatalmas Szemiramis, a híres Asurbenipal domborműveken pedig a királyné a lakománál fekvő férje mellett ül. Már Kr. e. a negyedik évezredben a babiloniai nők saját nevük alatt üzleteket kötöttek egymással, adtak és vettek árut vagy pénzt, tanuként szerepelhettek a bíróság előtt és vagyonukról tetszésük szerint végrendelkeztek. A férfiak és nők örökösödési joga egyforma volt. A nő számos okmányon mint közvetlen adós vagy kezes, tulajdonos vagy részes szerepel. Egy, Ábrahám idejében kötött társas szerződésben a nők, mint teljesen egyenlő jogú felek szerepelnek. Azóta 5000 esztendő telt el, míg ezt az egyenjogúságot a nők, de még mindig nem mindenütt, ismét elérték.

Adó az agglagényekre. Az amerikai anyák kongresszusa, mely most Chicagóban ülészik — harszot indított az agglagények és gyermektelen házaspárok ellen. Felszólították az összes amerikai államok törvényhozását, hogy hozzanak olyan törvényeket, melyek az olyan agglagényeket és gyermektelen házaspárokat, a kiknek legalább 100 korona heti jövedelmük van, kötelezzék arra, hogy egy elhagyott vagy árva gyermek eltartásáról gondoskodjanak. Mielőtt ezt az akciót elhatározták, Coulter dr., a newyorki gyermekbíróság egykori elnöke tartalmas beszédben indokolta meg ezt a határozatot: „Nincs nagyobb igazságtalanság a földön — mondotta a szónok — mint hogy az agglagények ugyanannyi jövedelme van, mint a hasonló pozícióju családapának, a kinek feleségéről és gyermekeiről is kell gondoskodni. Az előbbi szociális szempontból here, a másik pedig hasznos és munkás tagja a társadalomnak, de viszont az egyiknek kétségbeesett küzdelmet kell folytatnia a maga és családja megélhetéséért, míg a másik kényelmes és gondtalan élet él. Itt az államnak kellene közbelépnie és megkísérlnie, hogy legalább némiképen kiegyenlítse ezt az ellentétet. Az agglagényeket, a kiknek megfelelő jövedelmük van, kény-

szerítsék arra, hogy vagy magukhoz fogadnak valami elhagyott szegény gyereket, vagy pedig fizessenek évi 800 koronát, ezen elbánásban részesüljenek az olyan házaspárok is, a kiknek kétesztendei házasság után nincs még gyermekük.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Vitatkozók. Az 1890. évi I. t.-cz. 1. §-ában felsorolt utak — ha az azokon való ellenőrzés nélküli közlekedés az óró gabonátvau kárt tehetne — egyes vidékeken sorompókkal zárva vannak el. Ezen sorompókat nevezik *értékpapuknak* s a törvény 114. §-a csupán ezekre vonatkozik.

K. J. őrsz. 1. A laktanya-szabályzat világosan intézkedik. Egyebet mi sem mondhatunk. 2. Ezen kérdés szabályainkban nincs rendezve, felsőbb helyről kellene döntést kérni. 3. Természetesen.

S. J. csendőr. 1. Idejekorán kell kérni. 2. Tizedes zsoldja napi 40 fillér, póttdija havi 20 korona; cz. őrmester zsoldja napi 30 fillér, póttdija havi 30 korona.

75548. A gyalog tiszti kard viselhetőségének kedvezménye csak a valóságos őrmestereknek adatott meg.

1877. 4. 6. „Az áruló rózsalevél” gyenge; nem közölhető.

Vindolbona. Ha az eset csakugyan úgy történt, a mint azt Ön megírta, akkor a nyomozás — egyes apróbb és lényegtelen hibáktól eltekintve — ügyesen volt vezetve; annál rosszabbul van azonban megírva; azt hisszük, hogy a tényvázlatból van lemosolva.

Vitatkozók. Hírét sem hallottuk.

8100. 1. Nézetünk szerint érvényes. 2. Nem jár.

Cz. P. 1. A törvény elrendeli. 2. Ha közvetlenül lép át, beszámítják kérvényezés nélkül is.

30. B. Kérését illetékes helyre juttattuk.

1509. Junius hó 20-án.

1885. 1. Beszámít. 2. Ha hely van felveszik s ha a feltételeknek megfelel, ki is nevezik.

99. Tudakozódó csendőr. 1. és 2. Az az idősebb, a ki — népiesen mondva — előbb viselte a három csillagot.

Havasai őreg csendőr. Nézetünk szerint jogosult.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyár részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közöshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrűl készített különlegességeinek szerződéses árban, részletfizetési kedvezmény melletti szállítását. " " "

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

Büntetőjogi döntvénytár.

A Kbtk. 79. §-a a varázsolással, szellemidezéssel s hasonló szemfenyvesztésekkel való üzletszerű foglalkozást tiltja; rendelkezései tehát nyilván nem terjednek ki arra az esetre, midőn a cselekmény által határozott jogtárgy sértetik vagy veszélyeztetik. Mikor a vádlott ily cselekménnyel a babonás sértettet megtévesztette úgy, hogy ez ennek folytán rendelkezett pénzevel oly módon, hogy azt a vádlottnak átadta, csalás forog fenn. (Curia, 1911 okt. 18. 6932 1911. sz. a. III. Bt.)

Büntetés kitöltése más helyett: a büntető eljárás biztosságát megóvó Btk. 374. §-a körébe esik. — A kihágással kapcsolatos bűnpártolás nem lévén büntetendő cselekmény, az aki más helyett elzárás-büntetést tölt ki, csak a Kbtk. 43. §-a alapján büntetendő. (Curia, 1912 jan. 25. 552 1912. sz. a. III. Bt.)

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Szabadság engedélyeztetik.

1912 május 1-től kezdődőleg:

Minden illeték beszüntetése mellett hat hó tartamára: Herold Gyula, VI. számú csendőrkerületbeli főhadnagynak Bezdánba.

Nyugállományba helyeztettek:

1912 június 1-ével:

Szabó Sándor, m. kir. VIII. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint »rokkant, népfölkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Jánk.

Sánta József, m. kir. II. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint »rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Révaufalu.

Okiratilag megdicsértetett:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur által:

Lukács Mihály, m. kir. I. számú csendőrkerületbeli törzsörmester, 25 éven felüli csendőrségi szolgálati ideje alatt teljesített kiválóan buzgó és igen eredményes szolgálataiért.

Modródszki József, m. kir. V. számú csendőrkerületbeli járásörmester, számos betöréses lopás kiderítése

alkalmával teljesített kiválóan buzgó és eredményes szolgálataért

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Novák István III. számú csendőrkerületbeli járásörmester, 26 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálat terén, minden irányban kifejtett eredményes tevékenysége és példás magatartásáért.

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Vizi György csendőr ez. őrmester, hossza csendőrségi szolgálati ideje alatt úgy a közbiztonsági szolgálatban, mint a kerületi parancsnokság telefonjában való alkalmazása alatt mindenkor tanusított kiválóan buzgó és eredményes tevékenységeért, megbízhatóságaért és példás magaviseleteért.

A m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Bátorfi Vince őrsvezető ez. őrmester, egy tűzvész alkalmával az életbiztonság, valamint a tűzoltás és vagyonmentés körül tanusított fáradhatatlan buzgó és eredményes tevékenységeért, nemkülönben a közbiztonsági szolgálat terén többi időben kifejtett szorgalmáért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. V. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Kisuczky József és Vízay Ágoston csendőrok, egy tűzvész alkalmával az életbiztonság, valamint a tűzoltás és vagyonmentés körül kifejtett fáradságot nem ismerő, gyors és buzgó tevékenységükért.

Belisz Mihály próbaesendőr, mert egy, a ruttkai vasutállomáson a szállítókosziból kiszabadult ökröt, — mely megvadulva Ruttkai községen keresztül futtában az emberek testi épségét, sőt életét is veszélyeztette — bator és ügyes eljárásával, két más polgári egyén segítségével ártalmatlanná tett.

Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. belügyminiszter úr az 1912. évi 48.342 V—b. számú rendeletével, egy rablógylökosság tettesének fáradhatatlan buzgalommal és észszerű ténykedéssel eszközölt kiderítéseért és a tettes elfogásáért, a III. számú csendőrkerület állományába tartozó Daróczy Endre járásörmesternek és Fazekas János I. őrsvezető ez. őrmesternek 200—200 és Gálfi Illés járásörmesternek 100 korona penzjutalmat adományozott.

A m. kir. belügyminiszter úr az 1912. évi 41.705 V—b. számú rendeletével, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes működésükért, a III. számú csendőrkerület állományába tartozott nébai Kovács

Villamos és gőzerőre berendezett gyár átvétel nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMENYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, húr, szib., mig **Reményi** legjobb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Árjegyzék költségtérítés díjlanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő

Sándor járásörmesternek 150, továbbá az oda tartozó Takács Sándor csendőr ez. őrmesternek 200, Barna Ferencz őrsvezető ez. őrmesternek, Pauló Mátyás, Deés Kálmán és Molnár László csendőröknek, valamint Ádám Mihály volt csendőrnek 30—30 korona pénzzutalmat adományozott.

A m. kir. belügyminiszter úr az 1912. évi 43,847 V—b. számú rendeletével Molnár Salamon, V. számú csendőrkerületbeli törzsörmesternek, hosszú időn át kifejtett szorgalmas és eredményes tevékenységeért, 80 korona pénzzutalmat adományozott.

Előléptettek

1912 május 1-ével:

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Lebó István, Kovács János II., Fangi János és Pauk György őrsvezető ez. őrmesterek, *őrmesterekké*; továbbá

Demeter Sándor, Garai András, Csáthi Lajos és Gyűjtő József csendőr ez. őrmesterek, *őrsvezető ez. őrmesterekké*.

Katonai szolgálati jel:

A II. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel ellátott:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

László Imre őrsvezető ez. őrmester, 1912. április 24-én és Török Ferencz őrsvezető ez. őrmester, 1912 máj. 12-én;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Bodnár Lajos csendőr, 1912. május 5-én és Vincz Imre őrsvezető ez. őrmester, 1912 május 18-án.

Házasságra léptek:

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Badalay Ferencz csendőr, Róth Máriával, 1908 aug. 26-án, Nagybányán.

Nagy Lajos csendőr, Safár Alojziával, 1909 október 30-án, Czecezen.

Deserán János Őrsvezető ez. őrmester, Drimusch Máriával, 1912 április 28-án, Királymezőn.

Hadrányi András csendőr ez. őrmester, Mátyás Amáliával, 1912 május 14-én, Gálszécsen.

Mozolán János őrsvezető ez. őrmester, Fratricsevics Margittal, 1908 november 18-án, Bálmonostoron.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Dányi Gyula csendőr, Pánik Verával, 1912 május 9-én, Alsórétfalun.

Németh Lajos csendőr, Beszedes Jolán Zauzsannával, 1912 május 11-én, Nyitraivánkán.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Csedő Márton csendőr, Kopatz Klárával, 1912 április 8-án, Bükösön.

Barabás Márton csendőr ez. őrmester, Petrucz Katalinnal, 1912 április 8-án, Nagyenyeden.

Szakács Lajos őrsvezető ez. őrmester, Sebestyén Erzsébet Máriával, 1912 április 6-án, Fogarason.

Mester Sándor őrsvezető ez. őrmester, Hagin Máriával, 1912 április 21-én, Zabolán.

Taus Joachim csendőr, Din Virginiával, 1912 május 6-án, Szászmagyaroson.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Hencz Lajos őrsvezető ez. őrmester, Zöld Teréziával, 1912 május 11-én, Köröstarcsán.

Farkas János őrsvezető ez. őrmester, Szentesi Julianával, 1912 május 11-én, Köröstarcsán.

PÁLYÁZATOK.

Egy irtóki állás a krasznai királyi járásbiróságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a zilahi kir. törvényszék elnökéhez 1912 június hó 16-ig.

Egy irtóki állás a szegedi királyi törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 720 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a szegedi kir. törvényszék elnökéhez 1912 június hó 22-ig.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 9. szám.

**Könyvnyomda,
könyv-, papir- és
írószer-kereske-
dés, a magyar kir.
csendőrségi hiva-
tals nyomtatvá-
nyok legnagyobb
raktára.**

Figyelem! Örjáratilapok beszerzése 1912 június hó 10-ig.

Howvédelmi miniszter úr önagyméltósága által 5242/912. sz. a. rendszerezített újfajta sapkák, amelyekben az összes felszerelési cikkek, nyári szürke és fehér ezernyestyjük raktárunkon a legjutányosabb árban kaphatók.